

รายงานผลการเข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการนโยบายการศึกษาขององค์การความร่วมมือ
ทางเศรษฐกิจและการพัฒนา สมัยที่ 36

(The 36th Session of Education Policy Committee: EDPC)

สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาหรือองค์การโออีซีดี ทางด้านนโยบายการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีกรรมการผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ของ โออีซีดี (The Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ในฐานะผู้สังเกตการณ์ (Observer) ปีละ 2 ครั้ง ในเดือนเมษายนและพฤศจิกายน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 ซึ่งมีทั้งการส่งผู้เข้าร่วมประชุมไป ณ สำนักงานใหญ่ OECD ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และการเข้าร่วมประชุมออนไลน์ ประเทศไทยตามสถานการณ์และประเด็นที่เกี่ยวข้องและเห็นสมควร ตลอดจนสำนักงานเลขาธิการได้เข้าร่วมดำเนินโครงการทางการศึกษา Country Programme ระยะที่ 2 กับองค์การโออีซีดี จำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย โครงการพัฒนาคุณภาพสถิติการศึกษาไทย (Improving the Quality of Education Statistics) และโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับประเทศไทย (Developing Skills Strategy in Thailand) ที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทและการให้ความสำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการนโยบายการศึกษาขององค์การโออีซีดีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นกำลังสำคัญและเป็นจุดแข็งที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนธันวาคม 2566 และสนับสนุนกระบวนการหารือเพื่อเตรียมการเข้าเป็นสมาชิก (Accession Discussion) ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการ (Accession Process) นับตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2567 อีกด้วย

การเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมของ EDPC ครั้งนี้ ทำให้ประเทศไทยได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ จัดทำ และพัฒนานโยบายการศึกษาของประเทศในระดับต่าง ๆ ให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ การเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ สามารถมองเห็นทิศทางและคาดการณ์แนวโน้มของการพัฒนาการศึกษาในอนาคตที่จะเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาและดำเนินการนโยบายการพัฒนาทักษะให้เกิดผลสำเร็จ การขยายโอกาสการศึกษาหลังจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประยุกต์ใช้ AI ในระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ครั้งที่ 35ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้จัดทำนโยบายและแผนทางการศึกษาของประเทศไทยทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาให้สามารถเท่าทันบริบทในสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ในที่สุด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มกราคม 2568

สารบัญ

หน้า

ผลการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา สมัยที่ 36

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDU)	4
รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะที่ปรึกษาด้านทักษะ (SKC)	15
การนำแผนงานและงบประมาณไปสู่การปฏิบัติประจำปี ค.ศ. 2023 – 2024	18
รายงานผลการดำเนินงานของคณะทำงานแผนงานและงบประมาณ	21
ข้อมูลเชิงลึกจากกลยุทธ์พัฒนาทักษะในสหภาพยุโรป	22
โครงการการใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อขับเคลื่อนการลงทุนด้านทักษะ	24
รายงานความก้าวหน้าของคณะผู้เชี่ยวชาญระดับชาติด้านอุดมศึกษา	26
ภาพรวม PIAAC และแผนงานการเผยแพร่รายการ	29
ข้อเสนอการขยายขอบเขตการทำงานของกลุ่มให้คำปรึกษาด้านทักษะ	32
การประชุมเชิงกลยุทธ์ EDPC-CERI - แนวทางในอนาคตของงานด้านการศึกษาและทักษะของ OECD	33

ผลการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาครั้งที่ 111

ความก้าวหน้าในดำเนินงานของ OECD และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาและทักษะ	43
ความก้าวหน้าการดำเนินงานและงบประมาณด้านการศึกษาและทักษะของ CERI ในปี 2023-2024	45
การดำเนินงานและงบประมาณด้านการศึกษาและทักษะ ของ CERI ในปี 2023 -2026	46
โครงการใหม่ในแผนงานและงบประมาณปี 2025 – 2026 ด้านความคล่องตัวและนวัตกรรมการทำงาน	47
การทบทวนโครงการในเรื่องการประเมินทางด้านทักษะทางอารมณ์และสังคม: บทเรียนและผลที่ได้	49
แผนการดำเนินงานสำหรับการจัดทำรายงาน Education Outlook	50
ความคืบหน้าการใช้ปัญญาประดิษฐ์และทักษะในอนาคต	52
ความคืบหน้ารายงาน Education at a Glance	53
คณะผู้จัดทำ	54

สรุปผลการเข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC)

ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา

(The Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ครั้งที่ 36

ความเป็นมา

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) เป็นหนึ่งในคณะกรรมการหลัก (Substantive Committees) ของ OECD ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลไทยอยู่ในกระบวนการขยับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) ในขั้นตอนของกระบวนการหารือเพื่อเตรียมการเข้าเป็นสมาชิก (Accession Discussion) ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการ (Accession Process) ตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2567 (กระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD แบ่งเป็น 2 ระยะหลัก ได้แก่ กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก : Pre-accession Process และกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก : Accession Process) โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเจ้าภาพหลัก และให้ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบคณะกรรมการหลักโดยตรงทั้ง 26 คณะ เข้าร่วมเป็นคณะทำงานขยับเคลื่อนประเทศไทย เข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD และมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) โดยขอความร่วมมือให้มีการรายงานผลการดำเนินงานกับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ (EPDC) ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นระยะ

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) ทำหน้าที่หลักในประเด็นนโยบายการศึกษาของประเทศสมาชิก และกำหนดให้มีการประชุมประจำปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน และพฤศจิกายน ณ สำนักงานใหญ่ OECD ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งประเทศไทย (โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) มีการส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 ในฐานะผู้สังเกตการณ์ (Observer) ผู้ได้รับเชิญ (Invitee) และในฐานะผู้เข้าร่วมการประชุม (Participant) ในการประชุมครั้งที่ 36 นี้ รวมทั้งเข้าร่วมการประชุมระดับสูง (รัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงด้านการศึกษา) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับเชิญ ซึ่งหน่วยงานที่มีความร่วมมือกับคณะกรรมการต่าง ๆ มาก่อน กระบวนการการเข้าสู่การเป็นสมาชิกฯ เป็นกำลังสำคัญและเป็นจุดแข็งที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการการเข้าเป็นสมาชิกของประเทศไทยดังกล่าว

สำหรับการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ของ OECD ครั้งที่ 36 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง จัดขึ้นระหว่างวันที่ 19 - 22 พฤศจิกายน 2567 โดยผลจากการประชุมครั้งนี้ นอกจากทำให้ประเทศไทย ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ จัดทำ และพัฒนานโยบายการศึกษาของประเทศ ในระดับต่าง ๆ เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน

การศึกษาของประเทศ ฯลฯ แล้ว ยังจะได้นำเสนอผลการเข้าร่วมประชุมไปยังกรรมการขับเคลื่อนประเทศไทย เข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนั้น ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความร่วมมือกับ OECD ในการดำเนินโครงการ Country Programme (CP) มาโดยลำดับ นับตั้งแต่ปี 2560 และเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติ เห็นชอบบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการต่ออายุโครงการ Country Programme ระยะที่ 2 (CP II) ระหว่างรัฐบาลไทยกับ OECD โดยมีกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการดำเนินโครงการภายใต้ CPlI จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการ Improving the Quality of Education Statistics โครงการ Developing Modern Teachers และโครงการ Developing Skills Strategy in Thailand ซึ่งเป็นความร่วมมือ 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 - 2568 โดยมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานด้านนโยบายการศึกษาของประเทศ ร่วมเป็นผู้ประสานงานหลักและร่วมดำเนินโครงการอีกด้วย

การประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษาของโออีซีดี (Education Policy Committee: EDPC) ครั้งที่ 36 และการประชุมคณะกรรมการที่กำกับดูแลศูนย์วิจัยทางการศึกษาและนวัตกรรม ครั้งที่ 111 (111th Session of the Centre for Educational Research and Innovation Governing Board) ครั้งนี้ จะประกอบด้วยการประชุมหารือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความคิดเห็นจากประสบการณ์ของสมาชิกและผู้ได้รับเชิญในประเด็นสำคัญ อาทิโครงการขับเคลื่อนการลงทุนทางทักษะด้วยข้อมูลเชิงลึก (Data-Driven insight on Skills Investments Project) ความก้าวหน้าและการดำเนินงานของกรรมการนโยบายระดับอุดมศึกษา รวมถึงนโยบายเพื่อขยายโอกาสการศึกษาภายหลังมัธยมศึกษาและการประยุกต์ใช้ AI ในอุดมศึกษา (Update from the Group of National Experts on Higher Education) การเจรจาเชิงกลยุทธ์ร่วมระหว่างคณะกรรมการ EDPC และศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาของศูนย์วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา (Centre for Educational Research and Innovation: CERi) (EDPC-CERi Dialogue) เกี่ยวกับแนวทางในอนาคตสำหรับการทำงานของ OECD ในด้านการศึกษาและทักษะ การทบทวนโครงการประเมินผลทักษะทางสังคมและอารมณ์: ข้อค้นพบและการนำไปใช้ในอนาคต (Rethinking assessment of social and emotional skills: lessons learnt and legacy) ฐานข้อมูลอัจฉริยะ (Smart Data): แผนการเพื่ออนาคตที่เป็นไปได้ของการศึกษาแบบดิจิทัล (Digital Education Outlook) ในยุคถัดไป และ ความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการนำร่องโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment ;PISA) สำหรับการศึกษและการฝึกอบรมระดับอาชีวศึกษา (PISA Vocational Education and Training :PISA - VET) เป็นต้น

ในครั้งนี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ส่งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย (2) นายวีระพงษ์ อุ้งเจริญ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา และ (3) ดร.ศศิรัศม์ วีระไวทยะ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ เดินทางเข้าร่วมการประชุมสำนักงานใหญ่องค์การโออีซีดี

ณ กรุงปารีส พร้อมด้วยคณะผู้แทนไทยซึ่งเป็นข้าราชการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เข้าร่วมประชุมออนไลน์ ณ ประเทศไทย อีกด้วย

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC)

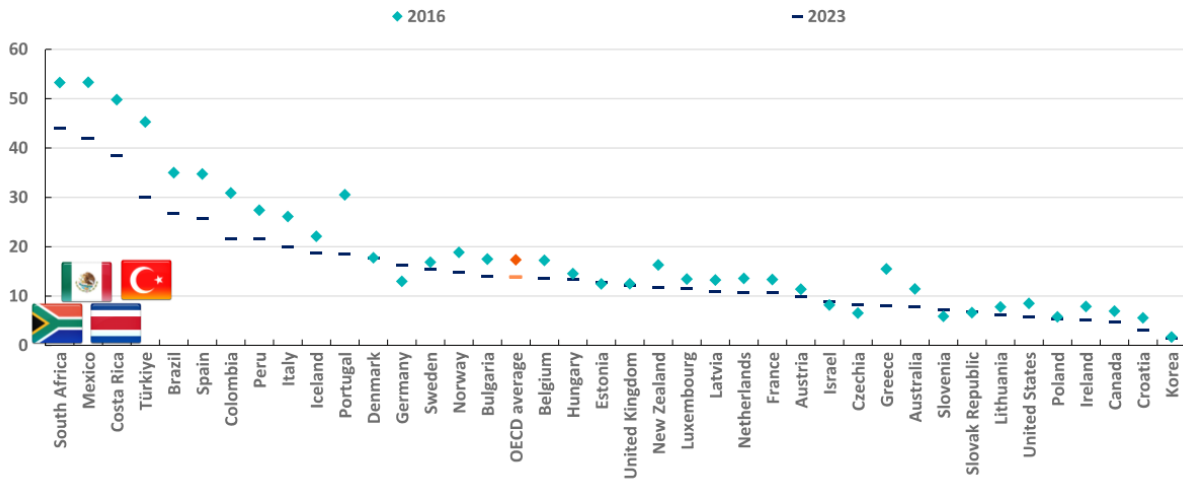
João Costa ประธานคณะกรรมการนโยบายการศึกษา ได้กล่าวเปิดประชุมโดยคร่าวภายหลังการประชุมช่วงเช้าซึ่งจำกัดเฉพาะคณะกรรมการบริหารและขอให้ Andreas Schleicher ผู้อำนวยการด้านการศึกษาและทักษะ (Director for Education and Skills) ขององค์การโออีซีดีรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ โดยมีประเด็นสำคัญที่นำเสนอในที่ประชุม ได้แก่

หัวข้อที่ 1 : 2024 Education at a Glance: Key Findings

ผลการศึกษารายงาน Education at a Glance มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้

ความสำเร็จทางการศึกษาและผลลัพธ์ของตลาดแรงงานปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นในหมู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นผลมาจากระบบการศึกษาที่ปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้ทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงเด็กผู้หญิง ผู้หญิง และนักเรียนที่มีรายได้น้อย ประเทศคอซตาริกา เม็กซิโก โปรตุเกส และตุรกี มีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10% ในช่วงเวลาดังกล่าว สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี ที่ไม่ได้ทำงาน ไม่ได้เรียนหนังสือ หรือไม่ได้รับการฝึกอบรม ลดลงจาก 16% เหลือ 14% ระหว่างปี 2016 ถึง 2023 โดยเฉลี่ยทั่วทั้ง OECD โดยมีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาลดลงอย่างมากในอิตาลี เม็กซิโก โครเอเชีย และโปแลนด์

Trends in the share of 25-34 year-olds with below upper secondary attainment (2016 and 2023)

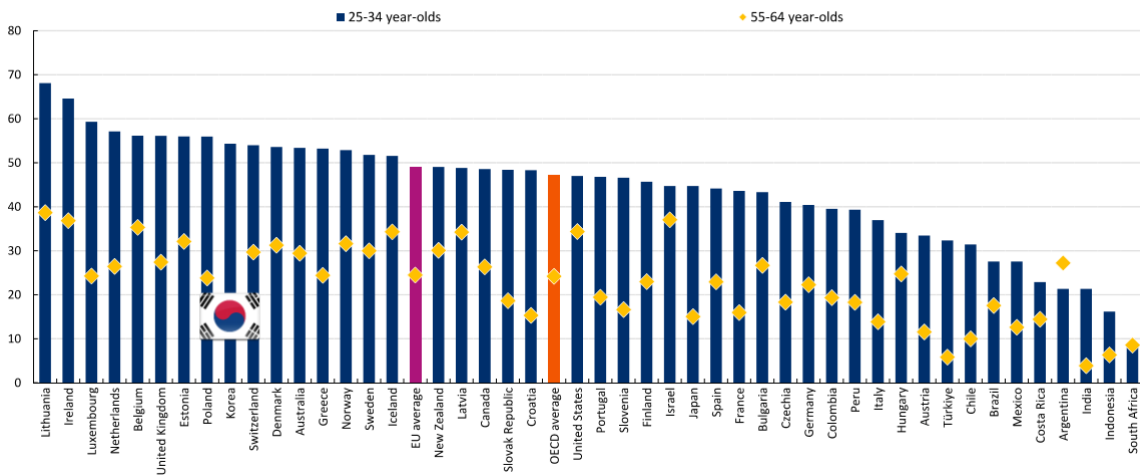

แผนภูมิที่ 1.1 สัดส่วนของวัยรุ่นอายุ 25 – 34 ปีที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในเกือบทุกประเทศที่เป็นสมาชิก OECD (OECD,2024)

ผู้หญิงอายุน้อยได้รับวุฒิการศึกษาขั้นสูงมากกว่าผู้ชายอย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม อัตราการจ้างงานของผู้หญิงอายุ 25-34 ปี ยังคงต่ำกว่าอัตราการจ้างงานของผู้ชาย อัตราการจ้างงานของผู้หญิงอายุน้อยที่ไม่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่าอัตราการจ้างงานของผู้ชาย 25% ในกลุ่มผู้ใหญ่อายุน้อยที่มี

วุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในขณะที่ช่องว่างทางเพศในอัตราการจ้างงานน้อยกว่าแต่ยังคงที่อย่างมีนัยสำคัญที่ 6 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ ผู้หญิงอายุน้อยยังได้รับค่าจ้างน้อยกว่าผู้ชายอายุน้อย โดยรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 15% สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และต่ำกว่า 17 เปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา

Share of women with at least a bachelor's or equivalent degree among all women, by age group (2023)

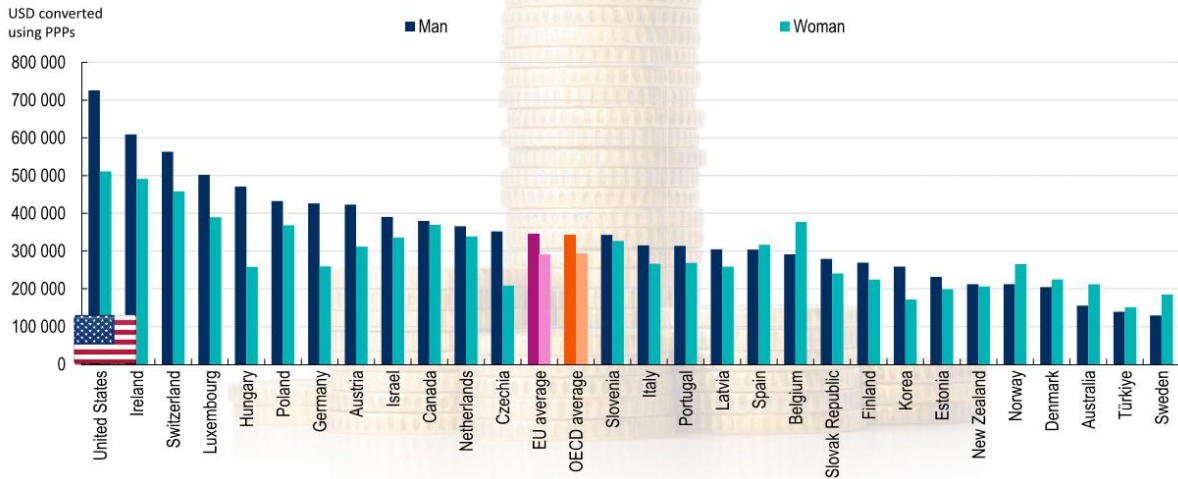

แผนภูมิที่ 1.2 ขณะที่ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จของผู้หญิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในเกือบทุกประเทศ เช่นเดียวกัน โดยผู้หญิงมีแนวโน้มที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงอายุ 25 – 34 ปี (OECD,2024)

นอกจากนี้ ผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของผู้ใหญ่ที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษามากขึ้นหรือเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมหรือเข้ารับการฝึกอบรม เหตุผลส่วนใหญ่มาจาก ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระดับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคน และเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดคนที่ไม่มีความรู้ ไม่พร้อมรับกับโลกปัจจุบัน ซึ่งผลการสำรวจทักษะของผู้ใหญ่ (PIAAC) จะช่วยตอบและกำหนดนโยบายในการพัฒนาทักษะของผู้ใหญ่ได้

ผลตอบแทนที่รับจากการจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละประเทศ โดยประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีค่าตอบแทนที่มากที่สุด ตรงกันข้ามกับประเทศตุรกีและสวีเดนที่การสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ได้รับประกันรายได้ที่สูงขึ้น (แผนภูมิที่ 1.3)

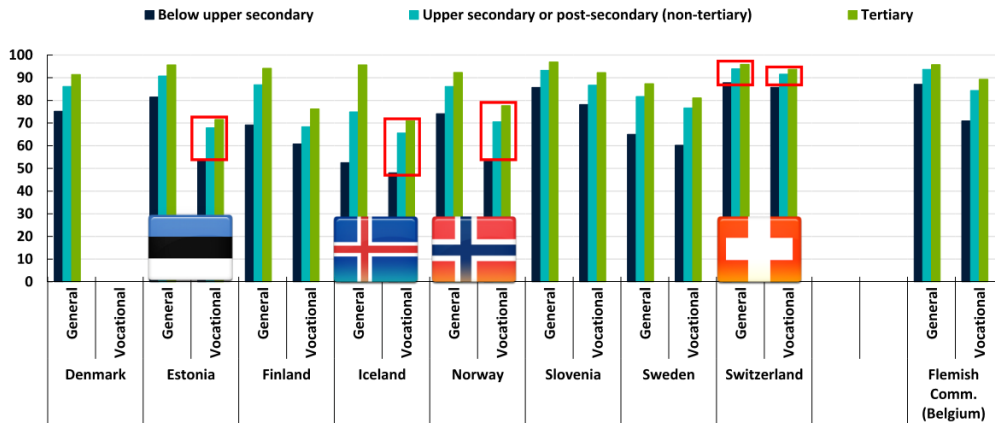
Private net financial returns for a man or a woman attaining tertiary education (2021)

แผนภูมิที่ 1.3 ผลตอบแทนที่ได้รับจากการจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย (OECD,2024)

ความเท่าเทียมทางการศึกษา นักเรียนที่มีพ่อแม่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าจะมีแนวโน้มสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่า ยกเว้นบางประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำในประเด็นนี้ น้อย เช่น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (แผนภูมิที่ 1.4)

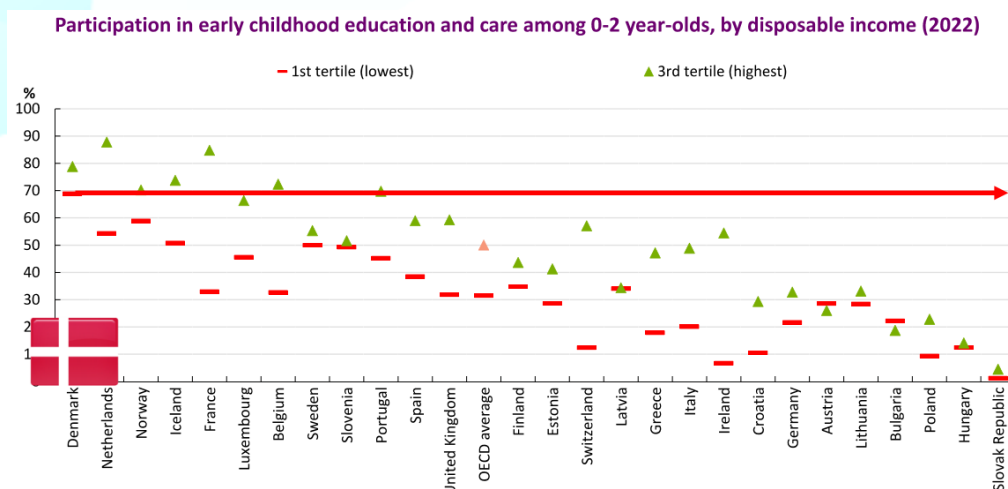
Upper secondary completion rates, by parents' educational attainment (latest available year)

แผนภูมิที่ 1.4 นักเรียนที่พ่อแม่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าแผนภูมิแสดงอัตราการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของพ่อแม่ (OECD,2024)

ทั้งนี้ อัตราการเข้าเรียนของเด็กปฐมวัยยังขึ้นอยู่กับสถานะทางครอบครัวอีกด้วย โดยเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีจะมีโอกาสเข้ารับการศึกษาหรือถูกส่งมายังสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมากกว่า โดยเฉลี่ยแล้วเด็กจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยมีโอกาสเข้าเรียนในระบบการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยก่อนอายุ 3 ขวบ น้อยลง 18% นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่ด้อยโอกาสมีผลการเรียนที่แย่ลงในการประเมินมาตรฐาน เช่น ความก้าวหน้าในการอ่านออกเขียนได้ระดับนานาชาติ

(PIRLS) และ PISA อย่างไรก็ตาม มีตัวอย่างที่น่าสนใจของประเทศเดนมาร์กที่เด็กที่ยากจนที่สุดมีโอกาสเข้าถึงระบบการศึกษามากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวยในหลายประเทศ (แผนภูมิที่ 1.5)

แผนภูมิที่ 1.5 เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยมักจะมีโอกาสเข้าเรียนมากกว่า ดังปรากฏตามแผนภูมิที่แสดงการมีส่วนร่วมในการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยในกลุ่มเด็กอายุ 0-2 ปี จำแนกตามรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้ในปี 2022 (OECD,2024)

หัวข้อที่ 2 : รายงาน Survey on Social and Emotional Skills (SSES)

การสำรวจทักษะทางสังคมและอารมณ์ (The Survey on Social and Emotional Skills: SSES) เป็นแบบสำรวจระดับนานาชาติที่ออกแบบมาเพื่อปรับปรุงความเข้าใจของเราเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน อายุ 10 และ 15 ซึ่งในรอบปี 2023 (SSES 2023) มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมตอบแบบสำรวจ จำนวน 6 ประเทศ โดยมีเกณฑ์การวัดคัดทักษะทางสังคมและอารมณ์ 5 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะการปฏิบัติงาน (ความพากเพียร ความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง และแรงจูงใจในการบรรลุผล)
2. ทักษะการควบคุมอารมณ์ (การต้านทานความเครียด การควบคุมอารมณ์ และการมองโลกในแง่ดี)
3. ทักษะการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น (ความมั่นใจ การเข้าสังคม และพลังงาน)
4. ทักษะการเปิดใจ (ความอยากรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และความอดทน)
5. ทักษะการทำงานร่วมกัน (ความเห็นอกเห็นใจและความไว้วางใจ)

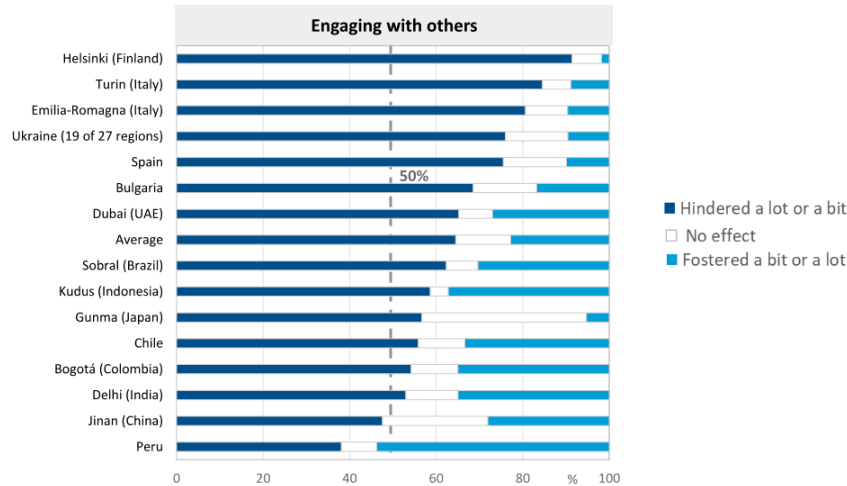
การสำรวจทักษะทางสังคมและอารมณ์ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นทักษะที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา สุขภาพ และการประกอบอาชีพ โดยโรงเรียน บ้าน และอิทธิพลทางสังคม คือ ตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะเหล่านี้ โดยมีผลการสำรวจที่น่าสนใจ ดังนี้

เด็กวัย 15 ปีที่เข้าร่วมตอบแบบสำรวจรู้สึกว่าคุณมีความคิดสร้างสรรค์และรู้จักตัวเองน้อยกว่าเด็กวัย 10 ปี นักจิตวิทยาด้านพัฒนาการสามารถอธิบายได้ว่าทำไมถึงเกิดการเสื่อมถอยในช่วงวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มในแต่ละประเทศนั้นมากพอที่จะชี้ให้เห็นว่าการศึกษาและสิ่งแวดล้อมก็มีส่วนในเรื่องนี้เช่นกัน แม้ว่าเด็กจะเกิดมาพร้อมกับความคิดสร้างสรรค์อย่างล้นเหลือ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ สิ่งที่เคยเรียนรู้ และเรียนรู้

ใหม่เสมอ แต่โรงเรียนมักจะเสริมสร้างการปฏิบัติตามและให้รางวัลแก่นักเรียนที่ทำตามบรรทัดฐานที่สังคมคาดหวัง แทนที่จะส่งเสริมให้เกิดการตั้งคำถาม

การจัดการสอนแบบออนไลน์ที่สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์เป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะทางสังคม โดยครูที่สอนเด็กอายุ 15 ปีส่วนใหญ่เห็นว่า การสอนแบบออนไลน์เป็นอุปสรรคในการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม ยกเว้นในประเทศเปรูที่เห็นว่า การสอนแบบออนไลน์สามารถพัฒนาทักษะดังกล่าวได้ (แผนภูมิที่ 2.1)

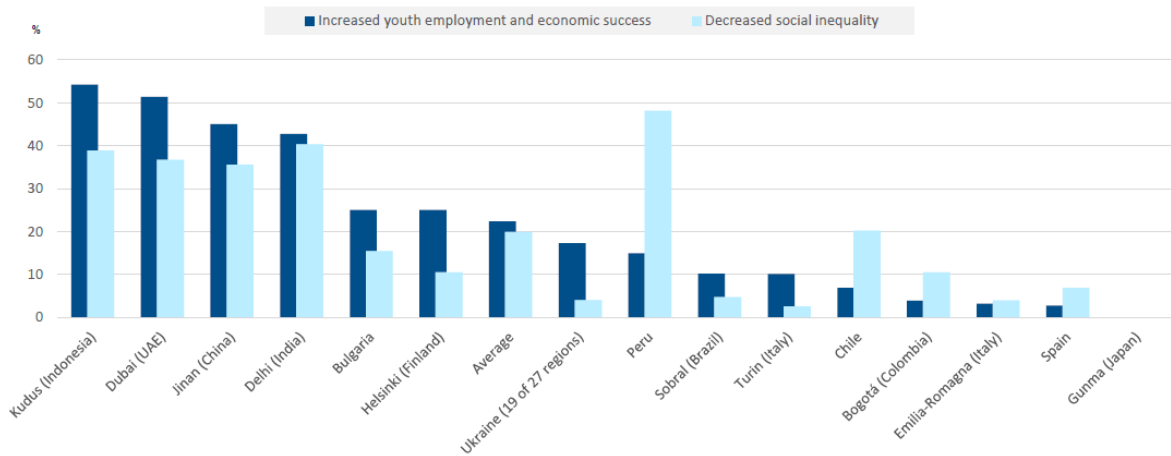
Percentage of teachers of 15-year-olds who perceived that the following skill was hindered or fostered because of online or remote teaching

แผนภูมิที่ 2.1 ร้อยละของครูของนักเรียนอายุ 15 ปีที่รับรู้ว่าคุณสมบัติต่อไปนี้ได้รับการขัดขวางหรือส่งเสริมเนื่องจากการสอนออนไลน์หรือทางไกล (OECD,2024)

นอกจากนี้ ในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู พบว่า ยังมีครูจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้รับการพัฒนาในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการและพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน และไม่ได้มีการสอดแทรกการพัฒนาทักษะเหล่านี้ในชั้นเรียน ผลสำรวจยังพบอีกว่า ทักษะคิดริเริ่ม (Shared Mindset) ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะทางสังคมและอารมณ์ที่ดีเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนในโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์จะช่วยเพิ่มให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามีโอกาสได้งานที่ดีขึ้นและประสบความสำเร็จในอาชีพเพิ่มมากขึ้น และยังคงลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอีกด้วย ผลการสำรวจยังพบอีกว่า นักเรียนที่มีความรู้สึกเชิงบวกเมื่ออยู่ที่โรงเรียนก็จะส่งผลให้มีทักษะทางสังคมสูงด้วยเช่นเดียวกัน

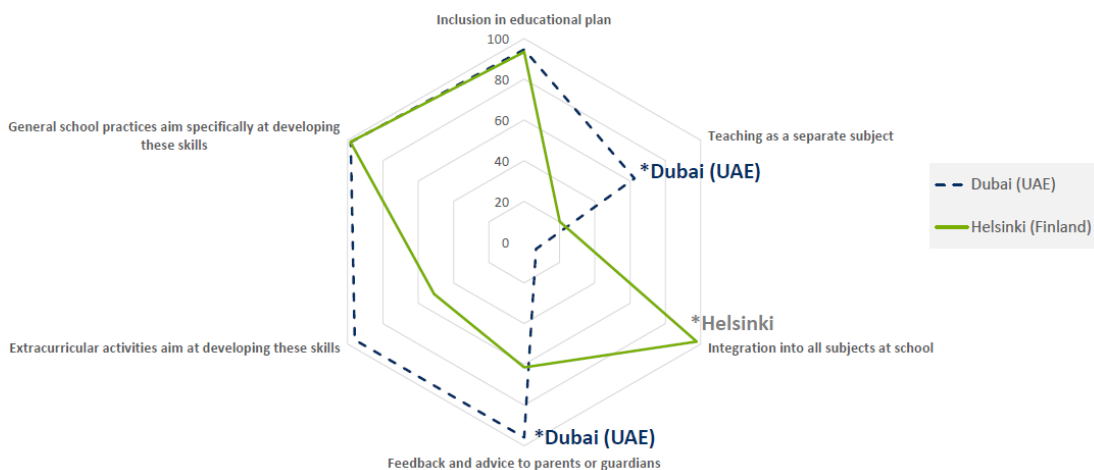
Percentage of 15-year-old students on schools where all teachers and the principal agree that social and emotional skills have an impact on:

แผนภูมิที่ 2.2 ร้อยละของนักเรียนอายุ 15 ปีในโรงเรียนที่ครูและอาจารย์ใหญ่ทุกคนเห็นด้วยว่าทักษะทางสังคมและอารมณ์มีผลกระทบต่อเด็ก นักเรียนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งเข้าเรียนในโรงเรียนที่มี "ทัศนคติร่วม" เกี่ยวกับคุณค่าของทักษะทางสังคมและอารมณ์ (OECD,2024)

ระบบการศึกษาในแต่ละประเทศมีการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ให้แก่นักเรียนในรูปแบบและวิธีการที่แตกต่างกัน โดยมีรูปแบบในการดำเนินการได้ออย่างน้อย 6 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) บรรจุอยู่ในแผนการศึกษา 2) จัดเป็นรายวิชาเฉพาะเพิ่มเติมขึ้นมา 3) บูรณาการเข้ากับทุกวิชาที่จัดการสอน 4) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่พ่อแม่และผู้ปกครอง 5) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพิ่มเติมจากหลักสูตรเพื่อพัฒนาโดยเฉพาะ และ 6) จัดทำแบบเรียนเป็นการเฉพาะเพื่อพัฒนาทักษะ ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศฟินแลนด์จะเน้นดำเนินการในรูปแบบที่ 1 3 และ 6 ขณะที่ประเทศสาธารณรัฐอาหรับอามีเรตส์จะเน้นดำเนินการในรูปแบบที่ 1 4 5 และ 6

Percentage of 15-year-old students in schools where principals reported that schools promoted and taught social and emotional skills in the following ways

แผนภูมิที่ 2.3 ร้อยละของนักเรียนอายุ 15 ปีในโรงเรียนที่ผู้อำนวยการรายงานว่าเป็นโรงเรียนส่งเสริมและสอนทักษะทางสังคมและอารมณ์ (OECD,2024)

กิจกรรมนอกหลักสูตรของประเทศฟินแลนด์ปรากฏเฉพาะในหลักสูตรโรงเรียน 51% แต่การศึกษาด้านสังคมและอารมณ์ถูกบูรณาการเข้ากับวิชาทั้งหมดที่สอนในโรงเรียนสำหรับนักเรียนเกือบทั้งหมด (98%) มีแนวโน้มมีการบูรณาการแนวการปฏิบัติทั่วไปเข้ากฎวินัยเพิ่มขึ้นระหว่างปี 2019 ถึง 2023 ในทั้งในกลุ่มเด็กอายุ 10 ขวบ และ 15 ปี ซึ่งบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางองค์รวมมากขึ้นในการศึกษาด้านสังคมและอารมณ์ในฟินแลนด์ ในเวลาเดียวกัน โรงเรียนจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรน้อยลงเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมและอารมณ์ในหมู่นักเรียนอายุ 10 ขวบ

เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว การศึกษาด้านสังคมและอารมณ์ของดูไบ (สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์) มีรายวิชาแยกกันที่เน้นเฉพาะการส่งเสริมทักษะทางสังคมและอารมณ์แก่นักเรียนส่วนใหญ่วัย 15 ปี (62%) ในขณะที่การบูรณาการเข้ากับทุกวิชาเกิดขึ้นกับนักเรียนเพียงส่วนน้อยเท่านั้น (7%)

การมีทัศนคติร่วมกัน (Shared Mind) ในประเด็นความรับผิดชอบของครูในการส่งเสริมการศึกษาด้านสังคมและอารมณ์ในหมู่บุคลากรของโรงเรียนในดูไบ (สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์) มีอยู่ทั่วไป เช่นเดียวกับที่เฮลซิงกิ (ฟินแลนด์) และทั้งสองประเทศมีการฝึกอบรมครูที่เข้มแข็งกว่าประเทศอื่น ๆ ที่เข้าร่วมแบบสำรวจ สิ่งนี้ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางที่ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งสามารถช่วยหลีกเลี่ยงภาระงานด้านหลักสูตรและให้แนวทางที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นสำหรับการศึกษาด้านสังคมและอารมณ์

ทั้งนี้ การสำรวจทักษะทางสังคมและอารมณ์ในรอบปี 2025 (SSES 2025) จะเริ่มดำเนินการสำรวจความคิดเห็นในปี 2026 และเผยแพร่รายงานในปี 2027 โดยจะมีประเด็นในการสำรวจเพิ่มเติม อาทิ การใช้ปัญญาประดิษฐ์และสื่อสังคมออนไลน์ (AI and Social Media) อย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ ทักษะและความรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและอารมณ์ ทั้งนี้ ยังมีรายงานการประเมินผลในระดับโรงเรียน และชุดเครื่องมือสำหรับการสอนและการเรียนรู้

หัวข้อที่ 3 The triangle of lifelong learning : Strategies, motivation, and self-belief

(การเผยแพร่รายงาน PISA ฉบับที่ 4)

การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ ผู้กำหนดนโยบายต้องให้แน่ใจว่านักเรียนไม่เพียงแต่มีทักษะที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังมีเครื่องมือและแนวคิดสำหรับการเติบโตของแต่ละบุคคลและทางอาชีพในระยะยาว รายงาน The triangle of lifelong learning : Strategies, motivation, and self-belief เป็นการประมวลผลข้อมูลจากรายงาน PISA 2022 เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นในตนเองที่มีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมผู้เรียนตลอดชีวิต

โดยเฉลี่ยแล้วในประเทศ OECD ผู้เรียนที่มีทักษะ 52% มักจะถามคำถามเมื่อพวกเขาไม่เข้าใจสิ่งที่กำลังสอน ในมาเก๊า (จีน) โปแลนด์ และไทเปจีน ผู้เรียนที่มีทักษะ 32% จะมีการถามคำถามบ่อยครั้งในทางตรงกันข้าม ในแอลเบเนีย ไชล์แลนด์ และอุซเบกิสถาน ผู้เรียนที่มีทักษะมากกว่า 70% จะมีการถามคำถามบ้าง ในทางกลับกัน ผู้เรียนที่มีทักษะต่ำ จำนวน 40% หรือน้อยกว่า จะถามคำถามเมื่อสงสัย โดยเฉลี่ย

ในกลุ่มประเทศสมาชิกโออีซีดีซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ต้องการการสนับสนุนมากที่สุดคือผู้ที่ลังเลที่จะถามคำถามเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในซีกเกีย ฮังการี (จีน) เกาหลีใต้ มาเก๊า(จีน) โปแลนด์ ไทเปจีน และไทย ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีทักษะต่ำ มีเพียงผู้เรียนน้อยกว่า 30% รายงานว่าถามคำถามบ่อยครั้ง

กลยุทธ์การเรียนรู้แตกต่างกันไปตามกลุ่มเศรษฐกิจและสังคม นักศึกษาในกลุ่มประเทศ OECD ที่มีฐานะดีโดยเฉลี่ยร้อยละ 52 มักถามคำถามเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหา ในขณะที่นักศึกษากลุ่มด้อยโอกาสเพียงร้อยละ 40 เท่านั้นที่เข้าใจ ความแตกต่างนี้ชัดเจนมากในเดนมาร์ก ไชล์แลนด์ เกาหลี ลีทัวเนีย ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐ อเมริกา (อย่างน้อยร้อยละ 20) ในขณะที่ในคาซัคสถานอยู่ที่ประมาณร้อยละ 7

นักเรียนหลายคนจะบอกว่าพวกเขามีทัศนคติที่เติบโตขึ้น แต่ยังไม่ปรากฏอคติเชิงลบเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ นักเรียนโดยทั่วไปมากกว่าครึ่งหนึ่งมีทัศนคติที่ตายตัวแก่วิชาคณิตศาสตร์ ทั้งนี้ ประเทศที่มีช่องว่างการพัฒนาที่น้อยที่สุด คือ อาร์เจนตินา จอร์เจีย เปรู สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์

เด็กผู้หญิงในกลุ่มประเทศสมาชิกโดยเฉลี่ยมักจะแสดงความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเองที่สูงกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตรวจสอบข้อผิดพลาดและตรวจการบ้านก่อนส่ง ในบรรดานักเรียนที่มีทักษะ เด็กผู้หญิงจะตรวจสอบข้อผิดพลาดได้ดีกว่าเด็กผู้ชายร้อยละ 8 และตรวจทานการบ้านได้ดีกว่าเด็กผู้ชายร้อยละ 14

มีการเพิ่มขึ้นหนึ่งจุดในดัชนีความวิตกกังวลทางคณิตศาสตร์โดยเฉลี่ยในประเทศ OECD ซึ่งเกี่ยวข้องกับการลดลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ 18 คะแนน เด็กอายุ 15 ปีในประเทศและเขตเศรษฐกิจส่วนใหญ่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับคณิตศาสตร์มากกว่าในปี 2012 ซึ่งเป็นการทดสอบดัชนีดังกล่าวรอบล่าสุด ความเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2012 และ 2022 แสดงให้เห็นว่าพวกเขาประหม่ามากเมื่อทำโจทย์คณิตศาสตร์ ในขณะที่ใน 41 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจมีดัชนีเพิ่มขึ้น (และใน 14 ประเทศ การเปลี่ยนแปลงนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ) มีเพียงสามประเทศเท่านั้นที่มีดัชนีลดลง (เกาหลี ไทย และสิงคโปร์) การลดลงที่มากที่สุดพบในเกาหลีใต้ (11 คะแนนเปอร์เซ็นต์)

หัวข้อที่ 4 : PISA-VET : Update on the international VET assessment

PISA – VET เป็นโครงการระยะ 10 ปี ที่ OECD ได้ริเริ่มขึ้นโดยกำหนดแนวทาง 3 ขั้นตอนในการพัฒนาการระบบการประเมินสำหรับประเทศที่มีความหลากหลายเพื่อทบทวนและตัดสินใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคต และให้ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมให้ข้อมูล วัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ นำไปกำหนดแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการจ้างงาน โดยมีการกำหนดองค์ประกอบในแต่ละสาขาอาชีพที่จะประเมินในกลุ่มเป้าหมาย 5 สาขาอาชีพ ได้แก่ ช่างเทคนิคยานยนต์ (Automotive Technicians) ช่างไฟฟ้า (Electricians) ธุรกิจและการจัดการ (Business and Administrations) ผู้ช่วยด้านการดูแลสุขภาพ และพนักงานต้อนรับของโรงแรม (Hotel Receptionists) และแต่ละสาขาอาชีพจะมีการกำหนดกรอบการประเมิน ประกอบด้วย

- 1) องค์ประกอบหรืออาชีพสำหรับการประเมิน
- 2) อธิบายเนื้อหาและบริบทของแต่ละอาชีพที่กำหนด
- 3) นำเสนอกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในอาชีพนั้น ๆ
- 4) กำหนดความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามกระบวนงานต่าง ๆ ในอาชีพ
- 5) อธิบายความรู้ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพนั้น ๆ

การประเมินผลการศึกษาและการฝึกอบรมระดับอาชีวศึกษาภายใต้กรอบ PISA ระดับนานาชาติ (PISA International Vocational Education and Training) มีความคืบหน้าในการดำเนินงานอย่างมาก ซึ่งได้รับการเผยแพร่แล้ว เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2024 กรอบการประเมินนี้มุ่งเป้าไปที่การวัดทักษะวิชาชีพใน 5 สาขาอาชีพ โดยมีกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่นำโดย ETS คอยให้คำแนะนำ

ในเบื้องต้น กรอบการประเมินฯ เน้นด้านธุรกิจและการบริหารและได้รับการตรวจทานเรียบร้อยแล้ว มีกำหนดให้ทดลองใช้ในโคลอมเบียและโปรตุเกสในปี 2025 นอกจากนี้ OECD และ WorldSkills ยังได้ลงนามในข้อตกลงแบ่งปันข้อมูลเพื่อบูรณาการงานสาธิตสอดเข้าในโครงการ PISA-VET

งานจำลองสถานการณ์ดิจิทัล (Digital Simulation) นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในโครงการนี้ โดยข้อตกลงการออกไปอนุญาตกับ ASCOT และ ASCOT+ กำลังจะเสร็จสมบูรณ์ภายใต้ความร่วมมือกับ BIAC ในขณะเดียวกัน WorldSkills OECD กำลังจัดทำความร่วมมือกับนิติบุคคลเอกชนมากกว่า 20 แห่ง เพื่อสนับสนุนโครงการนี้

มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมโครงการต้นแบบเพิ่มเติม ได้แก่ โคลอมเบียและกรีซ โดยก่อนหน้านี้ มีประเทศที่เข้าร่วมโครงการแล้ว ได้แก่ ออสเตรเลีย เยอรมนี โปรตุเกส และสหรัฐอเมริกาในฐานะประเทศผู้รวบรวมข้อมูลหลักเมื่อไม่นานนี้ ซึ่งช่วยขยายขอบเขตของโปรแกรมไปทั่วโลก ความพยายามเหล่านี้ ถือเป็นก้าวสำคัญในการปรับปรุงการประเมินผลการศึกษาและการฝึกอบรมด้านอาชีวศึกษาทั่วโลก

หัวข้อที่ 6 : Recent events

การประชุมที่สำคัญในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีดังนี้

- การประชุม School+ Network Community Meeting : Bridging Research and Practice จัดขึ้น ณ เมือง Billund ประเทศเดนมาร์ก ระหว่างวันที่ 29 - 30 เมษายน 2024 โดยที่ประชุมได้ข้อสรุป 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอนของครู คือ Fostering classroom intervention, Ensuring cognitive engagement, Using formative assessment and feedback, Creating quality subject content and Providing social emotional support
- การประชุม Future of Education and Skills 2030 Event - Global Forum & OECD จัดขึ้น ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 10 - 13 ตุลาคม 2024 โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ การตอบสนองของโรงเรียนและระบบต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติ การส่งเสริมการศึกษาที่ครอบคลุม

และสร้างสรรค์ และการใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียนโดยจัดการกับอุปสรรคด้านต่าง ๆ เช่น การขาดเรียน การกลั่นแกล้ง และสุขภาพจิต การอภิปรายยังเน้นถึงการให้ AI และ STEM/STEAM ในระบบการศึกษาสมัยใหม่

หัวข้อที่ 7 : Future events

แผนงานประชุมที่จะจัดในอนาคต มีดังนี้

- การประชุม Education Policy Reform Dialogue 2024 : Reshaping teaching into a thriving profession from ABCs to AI ณ เมืองซาเกรบ ประเทศโครเอเชีย ระหว่างวันที่ 25 - 26 พฤศจิกายน 2024 (การอภิปรายในหัวข้อระบบการศึกษาจะดึงดูดและเพิ่มศักยภาพให้กับครูเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ประสบความสำเร็จได้อย่างไร : How can education systems attract and empower teachers for successful change?)
 - การจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในหัวข้อการดึงดูดและรักษาบุคลากรด้านการสอนที่ยืดหยุ่นในบริบทที่ขาดแคลน (Urgent Priority: Attracting and retaining a resilient teaching workforce in a context of shortages.)
 - การจัดลำดับความสำคัญในหัวข้อ การเสริมสร้างครูมืออาชีพที่ตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (Important Priority: Empowering a responsive teaching profession in a context of technological change.)
- การประชุม Future of Education and Skills 2030 : School Curriculum Matters ณ OECD Boulogne ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 9-11 ธันวาคม 2024
- การประชุม Future of Education and Skills 2030 Event : National Curriculum Matters ณ กรุงวอร์ซอ ประเทศโปแลนด์ ระหว่างวันที่ 16-17 ธันวาคม 2024 ประเด็นเร่งด่วนเกี่ยวกับหลักสูตรที่เน้นย้ำ ได้แก่ ความเท่าเทียม ความหลากหลาย การรวมกลุ่ม การเสริมอำนาจให้กับผู้เรียนและครู และการนำหลักสูตรไปใช้ในรูปแบบดิจิทัล โดยอาศัยผลการวิจัยจากรายงานหลักสูตร E2030 รวมถึงการประชุมระดับสูงเกี่ยวกับการออกแบบและการนำหลักสูตรไปใช้ใหม่:
- การประชุม International Summit on the Teaching Profession (ISTP) 2025s ณ เมือง Reykjavik ประเทศไอซ์แลนด์ ระหว่างวันที่ 24-26 มีนาคม 2024 Theme: Quality Education: The Key to Prosperity and Well-Being

หัวข้อที่ 8 Updates from across the OECD

- Economic Policy Committee's Foundations for Growth Report
รายงาน Foundations for Growth ของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจมีเป้าหมายเพื่อสร้างกรอบการวัดผลที่ครอบคลุมซึ่งระบุปัจจัยหลักที่ขับเคลื่อนการเติบโตและความสามารถในการแข่งขัน

ของประเทศ กรอบดังกล่าวช่วยตอบสนองความต้องการกลยุทธ์การพัฒนาที่มีโครงสร้าง โดยให้ผู้ออกนโยบายมีเครื่องมือในการกำหนดลำดับความสำคัญของนโยบายและเพิ่มความสอดคล้องกัน

กรอบดังกล่าวประกอบด้วยเสาหลัก 12 ต้น ได้แก่ การศึกษา ทักษะ และทุนมนุษย์ ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มนโยบายที่ได้รับการสนับสนุนจากตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ 180 ตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลสำหรับเสาหลักที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะมาจาก PISA, PIAAC และ EaG

Foundations for Growth ฉบับแรกมีกำหนดเปิดตัวในต้นปี 2025 พร้อมด้วยบันทึกเฉพาะประเทศที่ระบุลำดับความสำคัญของนโยบายเชิงโครงสร้างในทุกเสาหลัก มีการแบ่งปันร่างดังกล่าวกับผู้อำนวยความสะดวก OECD อื่นๆ เพื่อทบทวน โดยมีข้อเสนอแนะที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของแผนริเริ่มและความท้าทายเชิงวิธีการในการพึ่งพาตัวบ่งชี้สังเคราะห์ รวมถึงเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมสนับสนุนที่กว้างขึ้นของการศึกษาต่อผลผลิตและการเติบโต ขณะเดียวกันก็สนับสนุนความระมัดระวังในการอนุมานคำแนะนำนโยบายจากตัวบ่งชี้ระดับสูง

- ข้อเสนอเพื่อการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ (Proposal for an OECD Recommendation on Promoting Child Well-being in Times of Profound Change)

ข้อเสนอแนะการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กของ OECD มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นทางการเมืองและจัดเตรียมกรอบงานหลายมิติเพื่อพัฒนาและกลไกการให้บริการแบบบูรณาการที่ช่วยให้เด็กทุกคนเติบโตได้ คำแนะนำดังกล่าวจะสร้างขึ้นจากเครื่องมือวัดพื้นฐานของ OECD งานนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดจากประเทศสมาชิกคณะกรรมการด้านการจ้างงาน แรงงาน และกิจการสังคม (Employment, Labor and Social Affairs Committee: ELSAC) เป็นผู้นำในการพัฒนาคำแนะนำนี้ การหารือเบื้องต้นภายใน ELSAC เกิดขึ้นในเดือนตุลาคม 2024 และร่างฉบับต่อไปจะแบ่งปันกับคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) และคณะกรรมการ OECD ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรในช่วงต้นปี 2025 การรับรองขั้นสุดท้ายมีกำหนดจัดขึ้นในการประชุมระดับสูงของ OECD ในเดือนมิถุนายน 2025

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะที่ปรึกษาด้านทักษะ (SKC)

Ms. El Iza Mohamedou ผู้อำนวยการศูนย์ทักษะของโออีซีดี ได้นำเสนอรายงานแนวโน้มที่ชัดเจนของผู้หางานที่ขยายและอัปเดตชุดทักษะของตนอย่างจริงจังมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาดแรงงานและความสำคัญของการส่งสัญญาณทักษะในโปรไฟล์อาชีพ โดยแสดงตัวชี้วัดหลักสองประการ ได้แก่ จำนวนเฉลี่ยของทักษะที่แสดงและความน่าจะเป็นในการเพิ่มทักษะลงในโปรไฟล์

ตั้งแต่ปี 2018 ถึงต้นปี 2021 จำนวนทักษะเฉลี่ยยังคงค่อนข้างคงที่อยู่ที่ประมาณ 10-11 ทักษะ โดยมีความผันผวนเล็กน้อย เริ่มตั้งแต่กลางปี 2021 แนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปปรากฏขึ้น ซึ่งบ่งชี้ว่าผู้หางานแสดงทักษะมากขึ้นในโปรไฟล์ของตน ภายในปี 2024 จำนวนทักษะเฉลี่ยจะเข้าใกล้ 15 ทักษะ ซึ่งบ่งบอกถึงการเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในพฤติกรรมกรรมการแสดงทักษะในทำนองเดียวกัน ความน่าจะเป็นในการเพิ่มทักษะใหม่ลงในโปรไฟล์จะเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน หลังจากอยู่ในระดับต่ำและคงที่ตลอดปี 2020 พบว่ามีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปลายปี 2021 และสูงสุดประมาณ 0.04 (4%) ในช่วงปี 2023 - 2024 ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความตระหนักรู้และความพยายามที่เพิ่มขึ้นในหมู่ผู้หางานในการแสดงทักษะเพิ่มเติม ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความต้องการของตลาดงานที่เปลี่ยนแปลงไปหรือการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการสมัครงานที่เพิ่มมากขึ้น

OECD ต้องการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะ ซึ่งแบ่งแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าว 4 รูปแบบ ได้แก่ รายงาน (Informing) ปรึกษาหารือ (Consultation) ความร่วมมือผ่านโครงการ (Collaborating) และการเข้าร่วมตัดสินใจ (Joint Decision-making) โดยพบว่าสมาชิกนิยมให้ความร่วมมือในรูปแบบการรับทราบข้อมูล (95%) และการปรึกษาหารือมากที่สุด (95%) หลายประเทศความร่วมมือผ่านโครงการ (75%) และไม่นิยมเข้าร่วมการตัดสินใจโครงการต่าง ๆ (25%)

การฝึกงานเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล

การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลกำลังเปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝึกงานโดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาและปรับปรุงการจัดเตรียมการฝึกอบรม การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้การฝึกงานยังคงมีความเกี่ยวข้องในตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปและดึงดูดผู้เรียนในวงกว้างมากขึ้น การผสานรวมเครื่องมือและแนวทางปฏิบัติทางดิจิทัลยังช่วยปรับปรุงความคล่องตัวของโปรแกรมการฝึกงาน ช่วยให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการและโอกาสใหม่ๆ ได้

เพื่อให้การฝึกงานประสบความสำเร็จในยุคดิจิทัล ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล ความรับผิดชอบร่วมกัน

ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความจำเป็นในการสนับสนุนผู้เรียนและผู้ฝึกสอนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การรักษาความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างผู้ฝึกงาน ครู และผู้ฝึกสอนในบริบทดิจิทัลถือเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาคุณภาพของการฝึกอบรม ควรใช้กรอบการทำงานเพื่อให้แน่ใจว่าการปรับเปลี่ยนสู่ระบบดิจิทัลจะรักษามาตรฐานคุณภาพและตอบสนองความต้องการของสภาพแวดล้อมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

AI สำหรับการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในอนาคต

โครงการริเริ่มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมุ่งเน้นไปที่การใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม (VET) เหตุผลหลักเบื้องหลังโครงการนี้เกิดจากความต้องการระบบอาชีวศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อความคล่องตัวและการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการทักษะที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการใช้ AI เป็นอีกปัจจัยสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการออกแบบหลักสูตรอาชีวศึกษา โดยเร่งระยะเวลาการพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมปัจจุบัน และขยายขอบเขตความครอบคลุม ซึ่งจะเป็นการเสริมกระบวนการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีอยู่

โครงการนี้จะครอบคลุมกระบวนการทำงานหลัก (Workstreams) จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ระหว่างประเทศและการสนับสนุนโดยตรงในแต่ละประเทศ การทำงานข้ามประเทศจะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อย่างครอบคลุมถึงขอบเขตที่ AI สามารถรองรับการพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานอาชีวศึกษาในปัจจุบันเพื่อระบุและเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดี การวิเคราะห์นี้ยังมองหาโอกาสและความท้าทายในการนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ด้วย

โครงการแบ่งเป็น 2 ส่วน:

- การเรียนรู้จากทุกคน: ผู้เชี่ยวชาญจะตรวจสอบและวิเคราะห์ว่าประเทศที่เข้าร่วมใช้ AI ในอาชีวศึกษาอย่างไร และคิดหาแนวทางการพัฒนาที่ได้ผลดีที่สุด
- การช่วยเหลือแต่ละประเทศ: แต่ละประเทศจะได้รับความช่วยเหลือในการพิจารณาว่าพร้อมที่จะใช้ AI ซึ่งรวมถึงข้อมูลและทักษะที่เหมาะสมหรือไม่ จากนั้น ผู้เชี่ยวชาญจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเริ่มต้นใช้ AI ในลักษณะที่เหมาะสมกับศักยภาพ

นอกจากนี้ จะมีการประเมินศักยภาพการปรับขั้นตอนการเรียนรู้ที่มีอยู่เพื่อผสานการใช้ AI ขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่วิธีการเหล่านี้ไม่ได้ถูกใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในปัจจุบัน รวมถึงการพัฒนาแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านอาชีวศึกษา นอกจากนี้ ประเทศที่สนับสนุนโครงการนี้แสดงต้องการให้เน้นไปที่การประเมินความพร้อมใช้งานของข้อมูลเฉพาะประเทศ รวมถึงความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการออกแบบหลักสูตรอาชีวศึกษาที่มีอยู่ในแต่ละประเทศ เพื่อค้นหาศักยภาพในการผสมรวม AI ในแต่ละบริบทของประเทศได้อย่างแม่นยำ ทั้งนี้ OECD จะให้คำแนะนำและแนวทางการดำเนินการโดยละเอียดและเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับความต้องการและลำดับความสำคัญเฉพาะของแต่ละประเทศ

การประชุมในอนาคต

- 19th Meeting of the GNE on VET and joint Cedefop - OECD apprenticeship symposium มีกำหนดจัดการประชุมในรูปแบบผสมผสานในวันที่ 3 มีนาคม 2568 ในประเด็น GNE-VET EDPC One Communities
- การประชุมสุดยอดทักษะ ประจำปี 2026 (Skill Summit 2026) ระหว่างวันที่ 28-29 เมษายน 2568 ณ กรุงอิตาลี สาธารณรัฐตุรกี

การนำแผนงานและงบประมาณไปสู่การปฏิบัติประจำปี ค.ศ. 2023 – 2024

Mr. Andreas Schleicher ผู้อำนวยการด้านการศึกษาและทักษะ องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ได้นำเสนอแหล่งที่มาของงบประมาณ ปี 2023 ว่ามีที่มาจาก 2 ส่วน ได้แก่ (1) งบประมาณหลัก และ (2) บริจาคโดยสมัครใจ ซึ่ง **ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย** (1) งบประมาณหลัก 8.4% (2) ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา (CERI) 8% (3) การประเมินสมรรถนะผู้ใหญ่ระดับนานาชาติ (PIACC) 13% (4) การประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) 15% (5) การประเมินผลและสำรวจการจัดการเรียนรู้นานาชาติ (TALIS) 9% (6) การบริจาคโดยสมัครใจ (VC) 20% และ**ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย** (1) การบริจาคโดยสมัครใจ (VC) 27% ทั้งนี้ข้อมูลในส่วนงบประมาณในปี 2023 ได้รับมาจากการประชุมออนไลน์ เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2567 สรุปผลการดำเนินโครงการและงบประมาณในช่วงปี 2023 – 2024

➤ โครงการที่ได้รับเนื้อหาและงบประมาณแล้ว ได้แก่

- การพัฒนาข้อมูลตัวชี้วัดทางการศึกษา (INES) และการเก็บข้อมูลประจำปี เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG 4)
- เครือข่ายเพื่อรวบรวมและพิจารณาข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับโครงสร้างการศึกษานโยบาย และการนำไปปฏิบัติ (NESLI)
- เครือข่ายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ตลาดแรงงาน และผลลัพธ์ทางสังคม (LSO)
- การให้การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย (ECEC) : การเปลี่ยนผ่านจากงานวิจัยสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพและครอบคลุม
- การศึกษาและทักษะในอนาคตในปี 2030
- การศึกษาเพื่อปวงชน (ร่วมทุนกับ EU ด้วย)
- การยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา : การจัดสรรทรัพยากร การใช้เทคโนโลยี และข้อมูลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น (ร่วมทุนกับ EU ด้วย)
- การเปลี่ยนผ่านในระดับมัธยมศึกษา : การเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคตหรือในระดับที่สูงกว่านั้น
- นโยบายการศึกษาเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน (อนุมติเฉพาะ ส่วนที่ 1)
- แนวโน้มนโยบายทางการศึกษา
- สรุปภาพรวมการดำเนินงานที่นำนโยบายด้านการศึกษาไปใช้ของกลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิก และกลุ่มประเทศที่มีใช้สมาชิก (ร่วมทุนกับ EU ด้วย)

ในส่วนของเงินบริจาค (VC) ที่ได้รับการสนับสนุนจากแต่ละภาคส่วน ช่วงระหว่างเดือนมกราคม – มิถุนายน 2024 ประกอบด้วย (1) เงินบริจาคจากกระทรวงและภาคส่วนของรัฐ 39% (2) เงินบริจาคจากกรมและองค์กรที่เกี่ยวข้อง 57% และ (3) เงินบริจาคจากภาครัฐส่วนอื่น ๆ 4%

สำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับทักษะ Ms. El Iza Mohamedou ผู้อำนวยการศูนย์ทักษะของโออีซีดีได้นำเสนอโครงการที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ทักษะที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ในไตรมาสที่ 2 ปี 2024 มีจำนวน 1 โครงการ คือ (1) ทักษะของโออีซีดี ปี 2023: ทักษะการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสีเขียวและดิจิทัลที่ยืดหยุ่น (OECD Skills Outlook 2023: Skills for a Resilient Green and Digital Transition)

ส่วนโครงการที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ทักษะที่จะดำเนินการต่อไปนับจากไตรมาสที่ 3 ปี 2024 ได้แก่ (1) แนวโน้มทักษะโออีซีดี ปี 2025: ความเสมอภาคในและผ่านทักษะศตวรรษที่ 21 (2) โครงการที่ได้รับทุนที่มีความสำคัญสูงสุด ได้แก่ ทักษะ งาน และการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสีเขียว (3) การเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าปริญญา: การเสริมสร้างแรงงานในบริบทของทักษะเป็นอันดับแรก (4) รายงานวิเคราะห์ช่องว่างทักษะสำหรับภาคการเดินเรือในมอลตา และ (5) การจัดทำกรณีศึกษา: โอกาสและความท้าทายในการใช้ AI เพื่อลดความไม่เท่าเทียมทางเรียนรู้ในโรงเรียนอิตาลี

ทางด้านโครงการที่เกี่ยวกับกลยุทธ์ทางด้านทักษะของโออีซีดี โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วในไตรมาสที่ 2 ปี 2027 มีจำนวน 3 โครงการ ได้แก่ (1) การทบทวนการประเมินกลยุทธ์ทักษะโออีซีดี (OECD Skills Strategy Assessment and Recommendations reviews) ของบัลแกเรีย ไอร์แลนด์ และลักเซมเบิร์ก ส่วนมอลตาและไทยจะได้ดำเนินการโครงการดังกล่าวต่อไป (2) แนวทางการนำกลยุทธ์ทักษะของ OECD ไปปฏิบัติ (OECD Skills Strategy Implementation Guidance) ของเบลเยียม บัลแกเรีย ฟินแลนด์ ลัตเวีย และสโลวาเกีย โดยโครงการของเยอรมนีและกรีซยังดำเนินงานต่อ (3) กลยุทธ์ทักษะระดับภูมิภาค (รายงานกลยุทธ์ทักษะภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ส่วนโครงการที่เกี่ยวกับกลยุทธ์ทางด้านทักษะของโออีซีดีที่จะดำเนินการต่อไป มีทั้งหมด 3 โครงการ ได้แก่ (1) รายงานคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ: การเสริมสร้างการประกันคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมสำหรับผู้ใหญ่ (2) ข้อมูลเชิงลึกจากกลยุทธ์ด้านทักษะในสหภาพยุโรป – บทเรียนที่ได้รับ (4) กลยุทธ์ทักษะระดับภูมิภาค และ (3) การสร้างทักษะที่แข็งแกร่งขึ้นผ่านการเจรจาทางสังคม

ในส่วนของโครงการด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นในไตรมาสที่ 2 ปี 2024 มีจำนวน 8 โครงการ ได้แก่ (1) การสร้างระบบ VET ให้พร้อมสำหรับอนาคต (2) การรับรองวุฒิการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในมุมมองระหว่างประเทศ (3) คุณภาพของสถาบันอาชีวศึกษาในประเทศมอลโดวา (4) การประเมิน FINECC ด้วย OSS (5) การพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศฝรั่งเศส (6) การสร้างกำลังคนที่มีทักษะด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ (7) ระบบฝึกงานและการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัล และ (8) กรอบการประเมินผล PISA และ VET ส่วนโครงการที่เกี่ยวกับด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมที่จะดำเนินการต่อไปนับจากไตรมาสที่ 3 ปี 2024 มีจำนวน 7 โครงการ ได้แก่ (1) การศึกษาด้านเทคนิคระดับสูงในประเทศอังกฤษ (2) อาชีวศึกษาและการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมสีเขียว (3) การประเมินคุณภาพอาชีวศึกษา

และการอุดมศึกษาในประเทศลิทัวเนีย (4) นโยบายการจ้างงานและการฝึกอบรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในฝรั่งเศส (5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของอาชีวศึกษาในยูเครน (6) Youth Toolkit และ (7) การพิจารณา ทบทวนการเข้าร่วมเป็นประเทศสมาชิก

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการแผนงานและงบประมาณ

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EdPC) สมัยที่ 35 ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับขั้นตอนในการทำงานวิจัยที่ขาดหายไปโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของ EdPC ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ ความสอดคล้องกับ PWB จึงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อศึกษากระบวนการทำงานของ PWB รับฟังข้อเสนอในการทำงานจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนากระบวนการทำงานของ PWB 2027-2028 โดยมีขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำรายงาน ดังนี้

- รับฟังความคิดเห็นจากประเทศ/องค์กรที่เป็นสมาชิก EdPC, CERI และประเทศที่เข้าร่วมโครงการ PIA PIAAC และ TARIS
- จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นประเทศสมาชิก
- ยกร่าง รายงาน โดยคณะทำงาน และส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญของฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ EdPC พิจารณา
- นำเสนอผลที่ได้จากรายงานในการประชุม EdPC สมัยที่ 36

ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดทำรายงานประกอบด้วย 6 ข้อสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ ในระยะยาวของ PWB และเผยแพร่ทิศทางการทำงานดังกล่าวให้ประเทศสมาชิก หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำงาน
2. สร้างความเชื่อมโยงในการทำงานในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการบริหาร จนถึงการทำงานระดับเจ้าหน้าที่ทุกระดับเพื่อให้เกิดการทำงานที่ชัดเจน
3. จัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญของแต่ละโปรแกรม
4. จัดลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการ โดยเน้นโครงการที่มีผลกระทบสูงก่อน รวมถึงการริเริ่มโครงการหรือโปรแกรมใหม่ควรสอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ด้วย
5. เน้นการสร้างนวัตกรรมและความยืดหยุ่นของโครงการ โดยควรกำหนดโครงการที่เป็น Flagship เพื่อจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับระดับความสำคัญของโครงการ
6. ขั้นตอนการทำงานควรมีระบบการบริหารจัดการโครงการ การกำกับดูแล และการกำหนดความรับผิดชอบ ซึ่งควรมีการแลกเปลี่ยนตัวอย่างความสำเร็จในการทำงานของแต่ละโครงการ

ข้อมูลเชิงลึกจากกลยุทธ์พัฒนาทักษะในสหภาพยุโรป

Andrew Bell รองผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาทักษะผู้เรียนของ OECD ได้รายงานข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาทักษะในกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะ เป็นที่แพร่หลายมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยพบว่า มี 26 ประเทศที่ได้ดำเนินการในฐานะสมาชิกสหภาพยุโรป (EU) และมี 14 ประเทศสมาชิก OECD นับตั้งแต่ปี 2014 และรายงานฉบับนี้ได้ทำการประเมินและทบทวนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะ สำหรับสหภาพยุโรประหว่างปี 2014 – 2024 (OECD,2024)

European countries the OECD has supported to develop skills strategies

เหตุผลที่ประเทศต่าง ๆ พัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะ เนื่องจากยุทธศาสตร์ดังกล่าวช่วยให้แต่ละประเทศสามารถปรับใช้แนวทางการร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและนำนโยบายเกี่ยวกับทักษะไปใช้โดยกำหนดทิศทางนโยบายเชิงกลยุทธ์สำหรับระยะกลาง – ระยะยาว ทั้งนี้ ประโยชน์ของกลยุทธ์ทักษะ อาทิ ทลายนโยบายการทำงานแบบแยกส่วน (Silos) ยกระดับทักษะให้เป็นประเด็นสำคัญในนโยบาย ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน จัดลำดับความสำคัญของนโยบาย สร้างภาษาที่ใช้ร่วมกันเพื่อหารือเกี่ยวกับทักษะ และส่งเสริมการปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่จำเป็น

- วัตถุประสงค์และกิจกรรมของโครงการ มีดังนี้

วัตถุประสงค์ : ส่งเสริมกลยุทธ์ ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายเกี่ยวกับทักษะระดับชาติ โดยสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของแนวทางเชิงกลยุทธ์ต่อการจัดทำนโยบายเกี่ยวกับทักษะระดับชาติ และให้คำแนะนำวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาและดำเนินการกลยุทธ์ทักษะระดับชาติ (NSS)

กิจกรรม : 1) Mapping จัดทำ mapping การพัฒนาและนำกลยุทธ์ทักษะไปใช้ในสหภาพยุโรป และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) Key lessons learnt ถอดบทเรียนวิธีการพัฒนาและนำกลยุทธ์ทักษะ 3) Guidance จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนายุทธศาสตร์ฯ หรือการทำยุทธศาสตร์ให้เข้มแข็งขึ้น การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ 3) Peer learning สนับสนุนให้แต่ละประเทศช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถพัฒนาและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ได้อย่างดีที่สุด

ผลการศึกษาได้ถอดบทเรียนที่สำคัญออกมา 9 ประการ ดังนี้

1. การตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนตั้งแต่การร่างยุทธศาสตร์
2. การหาช่องทางที่เหมาะสมในการจัดทำยุทธศาสตร์
3. กำหนดยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำคัญอื่น ๆ ของรัฐบาล
4. กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์
5. เสาะหาหน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นผู้นำที่สามารถเป็นหลักในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในระยะยาว
6. ปรับเปลี่ยนนโยบายรัฐบาลให้ส่งเสริมยุทธศาสตร์
7. สร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถนำความรู้มาใช้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
8. คอยปรับเปลี่ยนแผนการทำงานให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์
9. ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ

โครงการการใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อขับเคลื่อนการลงทุนด้านทักษะ (Data-driven Insights on Skill Investments)

Ricardo Espinoza นักวิเคราะห์นโยบายด้านการพัฒนาทักษะผู้เรียน กล่าวรายงานโครงการ การใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อขับเคลื่อนการลงทุนด้านทักษะ โดยระบุว่า การพัฒนาทักษะให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีการวางแผนในการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมาย โดยแต่ละประเทศจะจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาทักษะที่แตกต่างกันตามแต่ละช่วงวัย และจุดเน้นของแต่ละประเทศ โดยใช้กลไก ทั้ง Demand-side และ Supply-side funding และประสิทธิภาพของยุทธศาสตร์ขึ้นอยู่กับเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานของแต่ละประเทศ

ทั้งนี้ ในการประเมินผลกระทบของการลงทุน จะต้องพิจารณา ดังนี้

- ควรลงทุนงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อผลลัพธ์สูงสุดในเรื่องใด
- อะไรเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้จ่ายงบประมาณสอดคล้องกับเป้าหมายด้านทักษะ
- วิธีการใช้จ่ายหรือการลงทุนแบบใดที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเหมาะสมสูงสุด
- จุดสมดุลในการลงทุนโดยภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ที่ใด
- การลงทุนจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่กำหนดไว้โดยตรงหรือไม่

นอกจากนี้ ข้อมูลยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินการ โดยข้อมูลที่มีคุณภาพจะมีประโยชน์ ดังนี้

- บอกแนวทางการตัดสินใจบนหลักฐานเชิงประจักษ์
- ทราบเป้าหมายในการดำเนินการที่จะมีผลกระทบสูงสุด
- ทำให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- ทำให้การลงทุนได้รับประโยชน์สูงสุด
- สอดคล้องกับตลาดแรงงานและความต้องการของสังคม

ข้อมูลอะไรที่จะบ่งบอกถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการศึกษาและการฝึกอบรมในช่วงตลอดชีวิต ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนในการพัฒนาทักษะ ซึ่งประกอบด้วย

- ข้อมูลภาคเอกชน เน้นที่ข้อมูลค่าใช้จ่ายรายบุคคล และประโยชน์ทางการเงินที่ได้รับตลอดชีวิต รวมทั้งประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับจากการศึกษา
- ข้อมูลของมาตรการในการพัฒนาทักษะ เน้นที่ผลลัพธ์โดยตรงที่เกิดจากโปรแกรมการพัฒนาทักษะ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากมาตรการเหล่านั้น
- ข้อมูลภาครัฐ เน้นที่ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนทางสังคมและประโยชน์ที่สังคมได้รับ รวมทั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนในการพัฒนาทักษะ

อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายที่ต้องพึงระวังระวัง ดังนี้

- Data gaps ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และไม่เพียงพอ ทำให้การคำนวณหาประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะอาจยังไม่มีประสิทธิภาพ
- Fragmented data systems การขาดการบูรณาการและประสานงานในการเก็บข้อมูลรวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่มีคุณภาพ
- Technological constraints ระบบข้อมูลที่ล้าสมัยและข้อจำกัดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- Shifting dynamics การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ และความต้องการด้านทักษะทำให้การคำนวณผลลัพธ์ที่ได้จากการลงทุนเพื่อพัฒนาทักษะมีความซับซ้อน

ด้วยความสำคัญและเหตุผลที่ได้กล่าวมา OECD จึงได้วางแผนจัดทำโครงการ Data-driven Insights on Skill Investments โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

วิเคราะห์ : 1) ช่องว่างระหว่างข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน 2) อุปสรรคความร่วมมือระหว่างสถาบัน และ 3) ข้อจำกัดทางเทคโนโลยี

ไฮไลต์ : 1) ตัวอย่างความสำเร็จจากประเทศสมาชิก OECD 2) แนวทางที่ประเทศเหล่านั้นในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และ 3) ถอดบทเรียนความสำเร็จเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในวงกว้าง

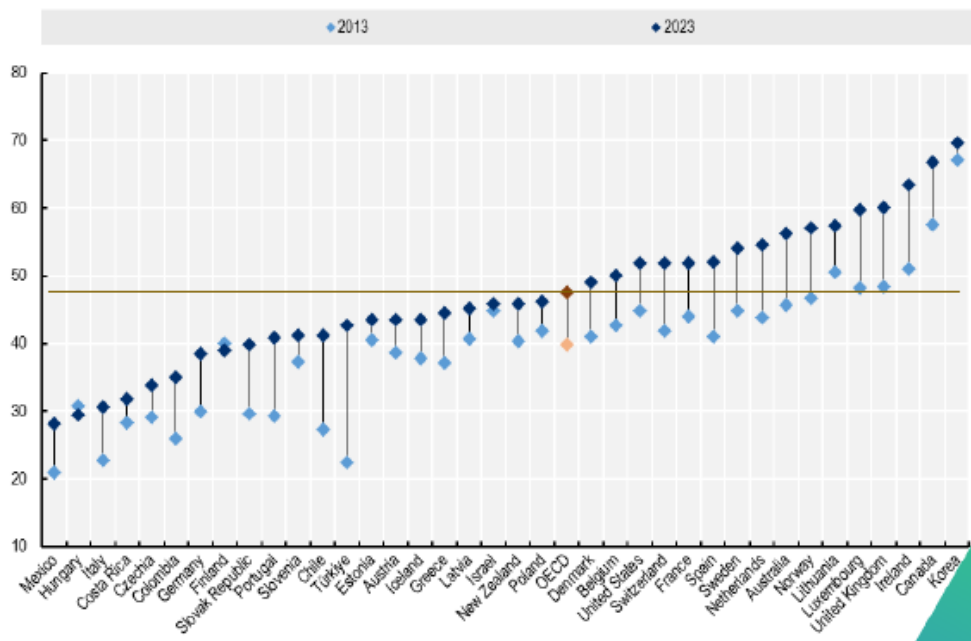
จัดทำข้อเสนอ : 1) ข้อเสนอเชิงปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพในการจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และ 2) ยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงการจัดการศึกษากับตลาดแรงงาน

รายงานความก้าวหน้าของคณะผู้เชี่ยวชาญระดับชาติด้านอุดมศึกษา

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญระดับชาติว่าด้วยการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Group of National Experts on Higher Education : GNE-HE) ช่วยเหลือคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ในการให้คำแนะนำการทำงาน เกี่ยวกับนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้แทน GNE-HE ที่ได้รับการเสนอชื่อจากประเทศต่าง ๆ โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากหน่วยงานสาธารณะที่รับผิดชอบการศึกษาระดับอุดมศึกษาและผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับเชิญเป็นพิเศษอื่น ๆ การประชุมของ GNE-HE จะให้ประเทศต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานของฝ่ายเลขานุการ และแบ่งปันนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับชาติ

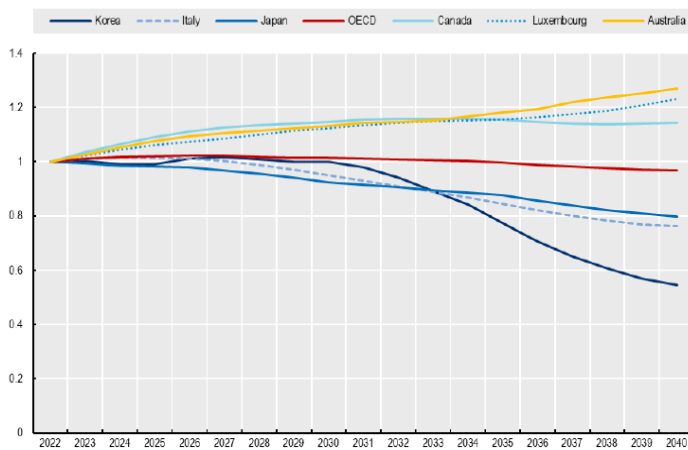
สถานการณ์ปัจจุบันที่น่าสนใจเกี่ยวกับการอุดมศึกษาของกลุ่มประเทศสมาชิก OECD โดยประชาชนวัยรุ่นอายุ 25 - 34 ปี ของประเทศสมาชิก OECD มีคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษามากขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อน (แผนภาพที่ 9.1)

B. Proportion of adults aged 25 to 34 with a tertiary education qualification (ISCED 5-8) – change 2013-23 by country

แผนภาพที่ 9.1 (OECD,2024)

Population aged 15-19 in selected countries and OECD on average 2022-2040 (OECD population projections – medium scenario)

แผนภาพที่ 9.2 (OECD, 2024)

นอกจากนี้ ผู้ที่จบ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษายังมีแนวโน้มได้รับค่าจ้างในอัตราที่สูง ขณะที่ ค่าใช้จ่ายในระดับอุดมศึกษายังอยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มคงที่ อย่างไรก็ตาม มีบางประเทศที่มีจำนวนเด็กนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มหดตัวลง อาทิ เกาหลีใต้ อิตาลี และญี่ปุ่น

ภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปของการศึกษาระดับสูงทำให้ต้องเน้นการทำงานเชิงกลยุทธ์ในด้านที่สำคัญเพื่อรับมือกับความท้าทายและโอกาสที่ปรากฏในปัจจุบัน ทั้งนี้ ในปี 2025–2026 นโยบายการศึกษาระดับสูงจะเน้นเนื้อหาสำคัญหลัก 2 ด้าน ได้แก่ (1) เนื้อหาและการเรียนรู้ (Content and Learning) และ (2) ความเสมอภาคและการมีส่วนร่วม (Equity and Inclusion)

ประเด็นสำคัญที่มุ่งเน้น

1. Content and Learning:

- จุดเน้นใหม่: การตรวจสอบผลกระทบของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ต่อการสอนและการเรียนรู้ ผู้กำหนดนโยบายมีหน้าที่ประเมินว่านโยบายควรจัดการกับการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับแนวทางปฏิบัติทางการศึกษาหรือไม่ และควรดำเนินการอย่างไร

2. Equity and Inclusion:

- จุดเน้นใหม่: การขยายการเข้าถึงการศึกษาระดับสูงและการสร้างผลลัพธ์ที่เท่าเทียมกัน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมนโยบายที่ส่งเสริมการจัดแนวความสามารถให้สอดคล้องกับโปรแกรมวิชาการและส่งเสริมความสำเร็จของนักศึกษา

แนวทางที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- ผลลัพธ์ที่คาดหวังและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น: การพัฒนาทักษะสติปัญญาและการส่งเสริมการศึกษาด้าน STEM
- โครงสร้างและระบบ: การสนับสนุนนวัตกรรมการศึกษาระดับจุลภาคและการศึกษาระดับปริญญาเอก
- ทรัพยากร: การจัดหาเงินทุนอย่างยั่งยืนสำหรับสถาบันและปรับปรุงการสนับสนุนสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการ
- การประเมินและการปรับปรุง: การปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพ

- การทำให้เป็นสากล: การปรับปรุงความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนสำหรับนักศึกษาต่างชาติ

ทั้งนี้ สรุปผลการศึกษามี ดังนี้

- มีนวัตกรรมเกี่ยวกับเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนเกิดขึ้น แต่ความก้าวหน้ายังช้า และหลากหลาย
- การรับรองคุณวุฒิรูปแบบเข้ากำลังเข้าไปแทนที่รูปแบบเดิมในบางหลักสูตร แต่ยังไม่สามารถเข้าไปแทนที่ในการจัดการอุดมศึกษาในรูปแบบทั่วไปได้
- วิธีการจัดสรรงบประมาณและข้อตกลงในการปฏิบัติงานของสถาบันในรูปแบบง่ายมีประสิทธิภาพมากกว่ารูปแบบที่ซับซ้อน
- นอกเหนือจากการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาให้แพร่หลายมากขึ้น การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเป็นนโยบายที่ดำเนินการกันในหลายประเทศสมาชิก OECD

ภาพรวม PIAAC และแผนงานการเผยแพร่รายการ

โครงการประเมินสมรรถนะผู้ใหญ่ระหว่างประเทศ (Program for the International Assessment of Adult Competencies : PIAAC) เป็นโครงการประเมินและวิเคราะห์ทักษะของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นตอบแบบสอบถามบนระบบออนไลน์ระหว่างประเทศสำหรับผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 16 - 65 ปี โดยเก็บข้อมูลทุก 10 ปี แบบสำรวจนี้วัดความสามารถของผู้ใหญ่ในทักษะการประมวลผลข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ การอ่านออกเขียนได้ การคำนวณ และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการมีส่วนร่วมในสังคมและเพื่อความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทางการงานและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ แบบสำรวจยังรวบรวมข้อมูลและข้อมูลเกี่ยวกับวิธีที่ผู้ใหญ่ใช้ทักษะที่บ้านและที่ทำงาน

การสำรวจทักษะผู้ใหญ่ครั้งที่ 1 จัดทำขึ้นเป็น 3 รอบแยกกันระหว่างปี 2011 ถึง 2018 ใน 39 ประเทศ ในรอบที่ 1 มีการสำรวจทักษะจากผู้ใหญ่ประมาณ 245,000 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้คนจำนวน 1.15 พันล้านคน และการสำรวจทักษะผู้ใหญ่รอบที่ 2 จัดทำขึ้นใน 31 ประเทศและเศรษฐกิจแล้ว การรวบรวมข้อมูลรอบแรกเกิดขึ้นในปี 2022-2023 และเผยแพร่ผลการสำรวจเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2024

ผู้แทน OECD ได้นำเสนอความก้าวหน้าในการจัดทำรายงาน The International Report ซึ่งประกอบด้วยเค้าโครงเนื้อหาทั้งสิ้น 4 บท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

บทที่ 1 ความเกี่ยวข้องของทักษะการประมวลผลข้อมูลในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (The relevance of information-processing skills in rapidly changing societies) ซึ่งได้กล่าวถึงเป้าหมายในการจัดทำรายงาน 2 ประการ ได้แก่ การอธิบายบริบทที่ใช้ในการสำรวจเกี่ยวกับทักษะของวัยผู้ใหญ่ที่ดำเนินการในปี 2023 และอภิปรายเกี่ยวกับทักษะภายใต้บริบทใหม่และประเด็นความท้าทายของนโยบายร่วมสมัย

บทที่ 2 ความเชี่ยวชาญในทักษะการประมวลผลข้อมูลที่สำคัญในหมู่ผู้ใหญ่และการกระจายในลักษณะทางสังคมและประชากรศาสตร์ (Proficiency in key information-processing skills among adults and their distribution across socio-demographic characteristics) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- รายงานข้อมูลเกี่ยวกับทุนมนุษย์ของประเทศต่าง ๆ : ทักษะของผู้ใหญ่ในการสำรวจรอบที่ 2 เป็นอย่างไร (ค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะในแต่ละประเทศ การกระจายตัวของความเชี่ยวชาญแต่ละทักษะในแต่ละระดับ และความเหลื่อมล้ำเกี่ยวกับการกระจายตัวของทักษะความสามารถในแต่ละประเทศ)

- ความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประชากรที่ส่งผลต่อทักษะความสามารถ ซึ่งความแตกต่างของแต่ละทักษะความสามารถจะขึ้นอยู่กับอายุ การศึกษา เพศ สถานการณ์เป็นผู้พหุทางการศึกษาของผู้ปกครอง

- บทที่ 3 ความสามารถของผู้ใหญ่ในการประมวลผลข้อมูลสำคัญเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (How adults' proficiency in key information-processing skills changed over the past decade) โดยมีรายละเอียด ดังนี้
- การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถของประชากรวัยผู้ใหญ่ โดยวิเคราะห์ในประเด็นดังต่อไปนี้
 - การเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยทักษะความสามารถระหว่างการสำรวจ PIAAC รอบที่ 1 และ 2
 - การเปลี่ยนแปลงของการกระจายตัวของทักษะความสามารถระหว่างการสำรวจ PIAAC รอบที่ 1 และ 2
 - การเปลี่ยนแปลงของการกระจายตัวของผู้ใหญ่ในทักษะความสามารถแต่ละระดับระหว่างการสำรวจ PIAAC รอบที่ 1 และ 2
 - การเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยของทักษะ ภายหลังจากปรับข้อมูลโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป
 - แนวโน้มของทักษะความสามารถในระยะยาว
 - การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มทางสังคมและโครงสร้างประชากร
 - การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับสถานะผู้อพยพ
 - การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับอายุ
 - การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาสูงสุด
 - การเปลี่ยนแปลงของความเหลื่อมล้ำของทักษะความสามารถ
 - การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับเพศ
 - การเปลี่ยนแปลงของทักษะความสามารถที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางสังคม - เศรษฐกิจ

ที่สำเร็จ

บทที่ 4 คุณสมบัตินี้และทักษะเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไร (How qualification and skills relate to economic and social outcomes) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ทักษะและคุณวุฒิส่งผลอย่างไรในตลาดแรงงาน
 - ทักษะ การศึกษา และสถานะในการจ้างงาน
 - ทักษะ การศึกษา และค่าจ้าง
 - ความแปรปรวนของค่าจ้าง
- ทักษะมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับผลลัพธ์ทางสังคม

เกิดขึ้นมากน้อยอย่างไร

- ความพึงพอใจในชีวิตและสุขภาพของตนเอง
- ประสิทธิภาพทางการเมือง ความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วมและการเป็นอาสาสมัคร
- ความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะของแรงงานกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- สถานการณ์ภาพรวมของความไม่สอดคล้องของทักษะ
- สถานการณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการมีทักษะต่ำกับทักษะดิจิทัล
- สถานการณ์ภาพรวมของความไม่สอดคล้องของทักษะจำแนกตามกลุ่มโครงสร้างประชากร
- ผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจของความไม่สอดคล้องของทักษะคืออะไร
- การปรับค่าจ้างอันเกิดจากความไม่สอดคล้องของทักษะ
- ความไม่สอดคล้องของทักษะส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตอย่างไร

ความคืบหน้าการจัดทำรายงานเชิงลึก (Thematic Report)

รายงานเชิง 3 ฉบับกำหนดเผยแพร่ในปี 2025 โดยมีประเด็นที่จะเผยแพร่ คือ (1) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (2) ทักษะทางสังคมและอารมณ์ และ (3) การใช้ทักษะและจักรกลอัตโนมัติ

เมื่อเดือนธันวาคม 2023 ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานได้สำรวจความเห็นจากประเทศสมาชิกเพื่อระบุลำดับความสำคัญสำหรับรายงานตามหัวข้อที่จะเผยแพร่ตั้งแต่ปี 2026 เป็นต้นไป ซึ่งประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ PIAAC ทั้งหมดตอบแบบสำรวจแล้วเสร็จในเดือนเมษายน 2024 โดยมีหัวข้อ 8 เรื่อง ได้แก่ (1) ผลตอบแทนด้านทักษะ (2) การพัฒนาทักษะ (3) APS (4) ผู้มีทักษะต่ำ (5) ผู้ย้ายถิ่นฐาน (6) ความเป็นอยู่ที่ดี (7) แนวทางการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง และ (8) ทักษะที่ไม่ตรงความต้องการ ซึ่งรายงานที่ได้รับคะแนนสูงสุด 3 เรื่องมีกำหนดเผยแพร่รายงานในปี 2026 ได้แก่ รายงานเกี่ยวกับประเด็นผู้มีทักษะต่ำ (Low-skilled) ได้รับการจัดอันดับว่ามีความสำคัญสูงมากโดย 18 ประเทศ และมีความสำคัญสูงโดย 8 ประเทศ รายงานเกี่ยวกับผลตอบแทนด้านทักษะ (Return to Skill) ได้รับการจัดอันดับที่มีความสำคัญสูงมาก 12 ประเทศ และมีความสำคัญสูง 7 ประเทศ และรายงานเกี่ยวกับทักษะที่ไม่ตรงความต้องการ (Skill Mismatch) ได้รับการจัดอันดับที่มีความสำคัญสูงมาก 5 ประเทศ และมีความสำคัญสูง 15 ประเทศ

ข้อเสนอการขยายขอบเขตการทำงานของกลุ่มให้คำปรึกษาด้านทักษะ

คณะที่ปรึกษาด้านทักษะ (Skill Advisory Group : SAG) เป็นกลุ่มที่ปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการที่ให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์แก่การทำงานของ OECD ในการพัฒนาและการใช้ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ SAG ให้ข้อมูลล่าสุดแก่ประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในด้านทักษะที่ดำเนินการภายใน OECD นอกจากนี้ คณะที่ปรึกษาฯ ยังรับฟังความเห็นจากประเทศต่าง ๆ ในประเด็นเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทักษะ และเพื่อชี้แจงการทำงานของ OECD ในอนาคต

(ร่าง) โครงสร้าง SAG ฉบับล่าสุดเมื่อปี 2021 ได้กำหนดหน้าที่ของคณะไว้ 2 ประการ คือ (1) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับงานด้านทักษะทั้งหมดของ OECD และ (2) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและการทำงานร่วมกันระหว่างโครงการและขั้นตอนย่อย (Workstream) ต่าง ๆ ภายใน OECD โดยมีการเสนอจากประเทศสมาชิกในการประชุม EDPC ครั้งที่ 35 ให้คณะที่ปรึกษาด้านทักษะที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ทักษะควรสนับสนุนการประสานงานระหว่างคณะกรรมการที่ดำเนินงานด้านทักษะของ OECD

SAG กำหนดการประชุมประจำปี 2 ครั้ง 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การประชุมผ่านระบบออนไลน์เพื่อรายงานความคืบหน้าในการทำงาน และ (2) รูปแบบผสมผสานเพื่อรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะและความสำเร็จในการใช้ทักษะ ทั้งนี้ มีการเสนอให้จัดประชุมคณะกรรมการบริหารทุก ๆ 2 ปี เพื่อวางแผนการทำงานและประสานงานระหว่างกรรมการที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา

การประชุมเชิงกลยุทธ์ EDPC-CERI แนวทางในอนาคตของงานด้านการศึกษาและทักษะของ OECD

การประชุมร่วมกันของคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) และคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา (CERI) ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2024 มีจุดประสงค์เพื่อหารือและวางแผนการดำเนินงานในอนาคตโดยขอความเห็นของผู้แทนเกี่ยวกับโครงการของ OECD ในด้านการศึกษาและทักษะ

โครงการด้านการศึกษาและทักษะของ OECD จำเป็นต้องสร้างขึ้นจากจุดแข็งที่มีอยู่แล้ว ขณะเดียวกันก็ต้องมองการณ์ไกลเพื่อจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นใหม่ ดำเนินการในขอบเขตของความรู้ และคาดการณ์อนาคตและโอกาสที่เป็นไปได้ต่าง ๆ ที่จะกำหนดอนาคตของการพัฒนาการเรียนรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ รวมถึงโอกาสทางการศึกษาที่จะสามารถส่งเสริมสิ่งเหล่านี้ได้ตลอดวงจรชีวิต

การประชุมสมัยพิเศษนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการศึกษาและทักษะ โดยมีรายละเอียดแบ่งเป็น 8 หัวข้อ โดยพิจารณาจากจุดแข็งขององค์กรเมื่อเปรียบเทียบกับ สร้างขึ้นโดยอ้างอิงจาก "กลยุทธ์ระยะกลางสำหรับโปรแกรมงานการศึกษาของ OECD 2019-2025" (Medium-Term Strategy for the OECD Education Work Program 2019-2025) ของ EDPC และจากแนวคิดที่สร้างขึ้นโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสของ EDU และ SKC ในการประชุมเชิงปฏิบัติการในเดือนกันยายน 2024 โดยมีข้อสรุปในแต่ละหัวข้อการแลกเปลี่ยนความเห็น ดังนี้

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 1 : การเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดจากระบบการศึกษา (Strengthening Understanding of Societal and Economic Benefits of Education)

1. การศึกษาคือการลงทุน
 - การศึกษามอบผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาวแก่บุคคลและสังคม
 - จำเป็นต้องมีการประเมินผลลัพธ์ (เช่น การจ้างงานและรายได้) อีกครั้งเนื่องจากพลวัตทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป
2. ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและอุปสรรค
 - การศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญ แต่การจ้างงานในกลุ่มนักศึกษาจบใหม่ถึงจุดอิ่มตัวและหลายคนไม่ตรงกับคุณสมบัติที่ตลาดแรงงานต้องการ ซึ่งบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นต่อการรับรองทางการศึกษาและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ปรากฏ
 - การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและเทคนิค (VET) มีประโยชน์ด้านการจ้างงานที่มากขึ้นในบางประเทศ OECD

3. ผลผลิตและทักษะที่ไม่ตรงกับความต้องการ
 - การเติบโตของภาคการผลิตที่หยุดชะงักอาจเกิดจากการขาดแคลนทักษะและปัญหาทักษะไม่ตรงความต้องการ
 - หลักสูตรการเรียนอาชีวศึกษาและการประเมินทักษะที่มีศักยภาพจะช่วยในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้และเสริมการสำรวจขนาดใหญ่ของ OECD
4. ผลลัพธ์ทางสังคมของการศึกษา
 - การศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับสุขภาพ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การเข้าเป็นอาสาสมัครในด้านต่าง ๆ และความไว้วางใจ
 - มีประเด็นใหม่ที่ต้องให้ความสนใจ ได้แก่ พฤติกรรมที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม ความเป็นพลเมืองดิจิทัล และสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDG 4.7)
5. การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสภาพอากาศ
 - ข้อเสนอในการพัฒนากรอบความสามารถสำหรับนักเรียนในการดำเนินการเพื่อป้องกันและติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ซึ่งอาจผนวกรวมเข้ากับ PISA เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับความก้าวหน้าในระดับนานาชาติ
6. วัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่กว้างขึ้น
 - การศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย ความเปิดกว้างทางวัฒนธรรม และการพัฒนาอัตลักษณ์
 - ฐานข้อมูล PIAAC ที่กำลังจะเปิดตัว (ธันวาคม 2024) จะให้ข้อมูลเชิงลึกว่าการกระจายทักษะส่งผลต่อผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และประชาธิปไตยในระยะยาวอย่างไร

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 2: ความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมผ่านการศึกษา (Equity and Inclusion Through Education)

1. ความเสมอภาคและการยอมรับความแตกต่างเป็นลำดับความสำคัญ
 - ความเสมอภาคช่วยให้ทุกคนบรรลุศักยภาพของตนเองได้โดยไม่คำนึงถึงเรื่องส่วนตัว ปัญหาครอบครัว หรือแรงกดดันทางสังคม (เช่น เพศ ชนชาติพันธุ์ สถานะผู้อพยพ หรือความต้องการพิเศษ)
 - การยอมรับความแตกต่างช่วยเสริมสร้างระบบการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน ส่งเสริมคุณค่าในตนเองและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
2. การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย (Early Childhood Education and Care: ECEC)
 - ECEC คุณภาพสูงและสามารถเข้าถึงได้จะเป็นรากฐานแก่การเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นประโยชน์ต่อสังคมทางเศรษฐกิจ

- แม้จะมีจำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยและได้รับการยอมรับถึงความสำคัญเพิ่มขึ้น แต่การลงทุนของภาครัฐใน ECEC ยังคงต่ำกว่าเมื่อเทียบกับช่วงการศึกษาในภายหลัง
- 3. ภูมิหลังของผู้เรียนมีผลต่อการศึกษา
 - ภูมิหลังของผู้เรียนยังคงมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษา โดยกลุ่มที่มีความหลากหลายต้องเผชิญกับปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่าค่ามาตรฐานและความท้าทายทางสังคมและอารมณ์
 - อคติทางเพศที่ยังคงมีอยู่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกด้านการศึกษา โดยเด็กผู้หญิงไม่ได้รับโอกาสการเป็นตัวแทนในสาขาวิชา STEM ในขณะที่เด็กผู้ชายหลีกเลี่ยงการเข้าเรียนด้านการศึกษาและสุขภาพ
- 4. ต้นทุนของความไม่เท่าเทียม
 - ผลการเรียนรู้ที่ลดลงในกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลาย ส่งผลให้:
 - ผลผลิตภาพแรงงานลดลง.
 - รายได้จากภาษีเงินได้ลดลง.
 - รายจ่ายด้านสวัสดิการสังคมและประกันภัยเพิ่มขึ้น.
- 5. การฟื้นตัวทางวิชาการ (Academic Resilience) และการขยับสถานะทางสังคม (Social Mobility)
 - ผลการทดสอบ PISA ปี 2022:
 - อุปสรรคในการขยับสถานะทางสังคมส่งผลกระทบต่อนักเรียนที่ด้อยโอกาส
 - อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่ด้อยโอกาส 1 ใน 10 คนทำคะแนนได้อยู่ในกลุ่มผู้ทำคะแนนคณิตศาสตร์ได้ดีที่สุด 1 ใน 4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความด้อยโอกาสไม่ใช่โชคชะตาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้
 - โรงเรียนและนักเรียนที่ด้อยโอกาสบางแห่งประสบความสำเร็จทางการศึกษา ซึ่งเป็นแบบอย่างสำคัญในการจำลองแผนการฟื้นตัวทางวิชาการสำหรับการนำไปปฏิบัติในวงกว้าง

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 3: การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในระบบการศึกษา (Digital Transformation of Education)

1. การเร่งเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล:
 - การระบาดของ COVID-19 เร่งการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในระบบการศึกษา รวมถึง:
 - การใช้ระบบข้อมูลนักเรียนและแพลตฟอร์มออนไลน์.
 - การบูรณาการอุปกรณ์ดิจิทัลในห้องเรียน
 - การพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับครูและนักเรียน
2. การขยายการเข้าถึงและการรับรวมทุกกลุ่มคน (inclusion)
 - เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้กลุ่มต่างๆ ได้โอกาสทางการเรียนรู้ เช่น ผู้สูงอายุ เยาวชนที่ไม่ได้ทำงาน/ไม่ได้เรียน/ไม่ได้ฝึกอบรม (NEET) และผู้ที่มีความต้องการพิเศษ
 - เทคโนโลยีช่วยให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ที่มีรูปแบบหลากหลายและคุ้มค่าต้นทุน

3. การส่งเสริมความร่วมมือและชุมชน
 - เครื่องมือดิจิทัลสร้างระบบนิเวศความร่วมมือสำหรับผู้เรียนและนักการศึกษา
 - การเพิ่มแรงจูงใจ ความพากเพียร และกลยุทธ์การเรียนรู้ของนักเรียน
 - การสนับสนุนนักการศึกษาในการแบ่งปันทรัพยากร แนวทางปฏิบัติ และการเติบโตทางอาชีพ
 - การช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน และนโยบาย
4. บทบาทของ AI ในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล
 - AI ให้ประสบการณ์การเรียนรู้แบบละเอียด ปรับเปลี่ยนได้ และมีปฏิสัมพันธ์ได้:
 - ช่วยให้ครูเข้าใจรูปแบบการเรียนรู้และความท้าทายที่หลากหลาย
 - ปรับปรุงแนวทางการเรียนการสอนอาชีวศึกษาผ่านเทคโนโลยีความจริงเสริม (Augmented Reality : AR)
5. อุปสรรคทางการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล
 - สิ่งรบกวนสมาธิของนักเรียน
 - PISA 2022 ระบุว่าสิ่งรบกวนสมาธิจากอุปกรณ์ดิจิทัลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้
 - ช่องว่างด้านทักษะ
 - การขาดแคลนทักษะ AI ในกำลังแรงงานซึ่งเป็นอุปสรรคในการนำ AI มาใช้ในสังคม
 - การศึกษาต้องตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นสำหรับความสามารถของ AI
6. วิสัยทัศน์ในอนาคตสำหรับการศึกษาดูด้วย AI
 - OECD ควร...
 - ตรวจสอบและประเมินผลกระทบของ AI ต่อการเรียนรู้และการพัฒนา
 - พัฒนาวิสัยทัศน์ในการสร้างสมดุลระหว่างการเรียนรู้ของมนุษย์และเครื่องจักรเพื่อรองรับการเติบโต ความเจริญรุ่งเรือง และความก้าวหน้าทางสังคม
 - AI Big DATA และการวิเคราะห์การเรียนรู้สามารถปรับขนาดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ปรับแต่งได้ในขณะที่คิดใหม่เกี่ยวกับการสนับสนุนทางปัญญาสำหรับผู้เรียน
7. การสร้างสมดุลระหว่างโอกาสและความเสี่ยง:
 - ให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลระหว่างประโยชน์จากเทคโนโลยีและการบรรเทาผลกระทบเชิงลบต่อความเป็นอยู่ที่ดี

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 4: แนวทางการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Approach to Learning)

1. การเรียนรู้ตามสมรรถนะ
 - ความสำเร็จในการสอบ PISA และแบบสำรวจทักษะของผู้ใหญ่ (PIAAC) เกิดจากการเน้นที่การใช้ทักษะทางปัญญาในโลกแห่งความเป็นจริง

- การศึกษาตามสมรรถนะช่วยเสริมแนวคิดที่เน้นความรู้แบบดั้งเดิม โดยเน้นถึงความเกี่ยวข้องกับงาน การมีส่วนร่วมทางสังคม และชีวิต
2. การสร้างสมดุลระหว่างความรู้และทักษะ
 - ประสาทวิทยายืนยันว่าสมรรถภาพต้องอาศัยความรู้พื้นฐานที่มั่นคง
 - การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะผสมผสานความเชี่ยวชาญในวิชา (ผ่านการท่องจำและการสืบค้น) กับการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจแบบสหวิทยาการ
 - การแบ่งปันประสบการณ์การออกแบบหลักสูตรระดับนานาชาติถือเป็นสิ่งสำคัญ
 3. การขยายขอบเขตการประเมิน
 - การสำรวจข้อมูลทักษะทางสังคมและอารมณ์ (Survey on Social and Emotional :SSES) ของ OECD ได้ให้ข้อมูลทักษะทางพฤติกรรม (Non-cognitive Domain) เพื่อเปรียบเทียบระหว่างประเทศ
 - การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์รวมเข้าไว้ในการประเมินของ OECD ซึ่งได้เปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาระดับโลก โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญที่เท่าเทียมกันกับการเรียนรู้ทางปัญญา
 4. ทักษะทางสังคมและประสบการณ์ชีวิต
 - การพัฒนาทักษะทางสังคมมักเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม เช่น:
 - กิจกรรมหลังเลิกเรียน กีฬา การมีส่วนร่วมกับชุมชน การเป็นอาสาสมัคร และสภาพแวดล้อมในครอบครัว
 - ความร่วมมือระหว่างครอบครัว โรงเรียน และผู้มีส่วนร่วมในชุมชนมีความสำคัญต่อการส่งเสริมทักษะ เช่น ความยืดหยุ่น ความพากเพียร การควบคุมตนเอง และแรงจูงใจในการบรรลุผลทางการศึกษา
 5. ความเป็นอยู่ที่ดีทางจิตใจและการศึกษา
 - จุดเน้นใหม่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่ดีทางจิตใจในระบบการศึกษาเน้นย้ำถึงความสำคัญของการบูรณาการความยืดหยุ่นทางอารมณ์และความสามารถทางสังคมเข้ากับการเรียนรู้
 6. การพัฒนาทางจริยธรรมและค่านิยมทางสังคม
 - เรียนรู้ทางจริยธรรมผ่านค่านิยมและบรรทัดฐานทางศีลธรรมเป็นส่วนการศึกษาที่ไม่ได้รับการตรวจสอบเพียงพอ
 - การทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางปัญญา (เช่น วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) และแรงจูงใจที่ไม่ใช่ทางปัญญา (เช่น ความเร่งด่วนในการดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) ถือเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมค่านิยมทางจริยธรรมที่ยั่งยืน
 7. ทิศทางในอนาคต
 - จำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์ว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในระบบ (Formal Education) และไม่เป็นทาง (Informal Education) การส่งผลต่อการพัฒนาทางจริยธรรมอย่างไร

- OECD สามารถเป็นผู้นำความพยายามในการทำความเข้าใจว่าทักษะทางด้านความคิด (Cognitive Skills) และทักษะด้านอื่น (Non-Cognitive Skills) หลอมรวมเป็นกรอบจริยธรรมที่เข้มแข็งได้อย่างไร

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 5: การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเรียนรู้แบบตามอัธยาศัย (Lifelong and Informal Learning)

1. การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ
 - การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นนโยบายที่ได้รับการเน้นย้ำมานานหลายทศวรรษแต่ต้องมีการทบทวนโครงสร้างการศึกษาแบบดั้งเดิมอีกครั้ง รวมถึง:
 - ช่วงเวลาและลำดับของการเรียนรู้
 - ระบบการศึกษาแบบแยกส่วนและการเรียนรู้แบบทวี
 - การประเมินและการรับรองทางเลือก (เช่น Micro-Credentials, Nanodegrees, Digital Badges)
2. ความยืดหยุ่นในระบบการศึกษา:
 - ประเทศต่าง ๆ ควรออกแบบระบบการศึกษาใหม่เพื่อ:
 - เพิ่มความยืดหยุ่นในเส้นทางการศึกษา
 - สนับสนุนการศึกษาและการฝึกอบรมผู้ใหญ่ (Adult Education and Training: AET) แบบตามอัธยาศัยเพื่อยกระดับทักษะและฝึกทักษะใหม่
 - ขจัดปัญหาอุปสรรคที่ขวางกั้นภาคการศึกษากับตลาดแรงงาน
 - ดำเนินบัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Individual Learning Accounts : ILA) เพื่อให้การสนับสนุนให้ผู้เรียน
3. การรับรองคุณภาพการเรียนรู้ตามอัธยาศัย:
 - การขยายการเรียนรู้ตามอัธยาศัยจำเป็นต้องมีการรับรองคุณภาพที่มั่นคงเพื่อให้แน่ใจว่า:
 - ความเกี่ยวข้องของทักษะที่ได้รับ
 - การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ความเชื่อมั่นในระบบศึกษานอกระบบ
4. ความเข้าใจและการส่งเสริมการเรียนรู้นอกระบบ
 - การเรียนรู้ในการศึกษานอกระบบเป็นที่แพร่หลายแต่เข้าใจได้ยาก โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องตรวจสอบ ได้แก่:
 - การเรียนรู้ในสถานที่ทำงานได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน (Collaborative Cultures) และสภาพแวดล้อมที่ให้ผลตอบแทน (Rewarding Environments)
 - การเรียนรู้ผ่านการโต้ตอบทางกายภาพกับสภาพแวดล้อม การเดินทาง และสื่อดิจิทัล

- ข้อมูลเชิงลึกด้านเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม (เช่น การกระตุ้นผู้เรียน) เพื่อส่งเสริมนิสัยการเรียนรู้
นอกระบบที่พึงประสงค์
5. ข้อมูลและการวิเคราะห์ในการเรียนรู้นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่ดีขึ้นเพื่อวัดความเข้มข้นและผลลัพธ์ของการเรียนรู้
 - จำเป็นต้องมีการออกแบบแนวคิดเพื่อเชื่อมช่องว่างระหว่างโดเมนการเรียนรู้ในระบบ การเรียนรู้นอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย
 - การวิจัยอาชีพศึกษากำลังสำรวจการบูรณาการการฝึกอบรมในสถานที่ทำงานกับการศึกษาในระบบ
 6. การปรับตัวให้เข้ากับความต้องการทักษะที่เปลี่ยนแปลงไป
 - การเปลี่ยนแปลงสู่สีเขียวและดิจิทัลควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ทำให้เกิดการ
ขาดแคลนทักษะ
 - การปรับแนวทางการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ
ต้องอาศัย:
 - การขยายแนวทางการจ้างงานของนายจ้าง
 - การปรับปรุงความสามารถของผู้สมัครในการพัฒนาทักษะให้ตรงความต้องการ (เช่น ผ่านแนวทางการ
จ้างงานที่เน้นทักษะเป็นอันดับแรก)
 7. ความร่วมมือระดับโลก
 - ความร่วมมือระหว่างประเทศมีความสำคัญต่อการแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปรับระบบ
การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 6: วิทยาศาสตร์แห่งการเรียนรู้เชิงลึก (Deepening the Science of Learning)

1. การพัฒนางานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การเรียนรู้
 - วิทยาศาสตร์การเรียนรู้แบบสหวิทยาการใหม่ควรผสมผสานความรู้ด้านประสาทวิทยา จิตวิทยาการ
รับรู้ และสาขาอื่น ๆ เพื่อสำรวจว่ามนุษย์เรียนรู้ได้อย่างไร
 - ความก้าวหน้าล่าสุดในการวิจัยสมองที่ไม่ได้รุกรานเข้าไปในร่างกาย (non-invasive brain
research) ได้แสดงข้อมูลเชิงลึกที่ไม่เคยมีมาก่อนเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ แม้ว่าการแปลผลการ
ค้นพบไปใช้ในทางปฏิบัติยังคงเป็นความท้าทาย
2. การทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ที่สำคัญในการเรียนรู้
 - การวิจัยเจาะลึกถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางปัญญา แรงจูงใจในการบรรลุผล แนวคิดการเติบโต
และความเป็นอยู่ที่ดี
 - ความเป็นอยู่ที่ดี รวมถึงสุขภาพจิตและสภาวะทางอารมณ์ ได้รับการยอมรับว่าเป็นรากฐานของการ
เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3. การส่งเสริมความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมเชิงบวก
 - บรรยากาศในโรงเรียนเชิงบวก พฤติกรรมของครูที่สนับสนุนนักเรียน และการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีประสิทธิผล ถือเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน
 - ปัญหา เช่น การกลั่นแกล้งและผลกระทบเชิงลบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ ยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องดำเนินการแก้ไข
4. การมีส่วนร่วมของ PISA ต่อข้อมูลเชิงลึกด้านการเรียนรู้
 - PISA สำรวจข้อมูลผู้เรียนในหัวข้อต่างๆ เช่น แรงจูงใจในการบรรลุผล ความพึงพอใจในชีวิต และแนวคิดการเติบโต โดยเชื่อมโยงกับแรงจูงใจของนักเรียนและเงื่อนไขความเป็นอยู่ที่ดีในการเรียนรู้
5. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในอนาคต
 - ข้อมูลเชิงลึกจากวิทยาศาสตร์การเรียนรู้คาดว่าจะเป็แรงบันดาลใจให้เกิดหลักการออกแบบใหม่สำหรับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นที่:
 - สนับสนุนผู้เรียนผ่านปัจจัยแวดล้อม
 - กำหนดบทบาทของครูและนักการศึกษาใหม่ในฐานะผู้อำนวยความสะดวก
 - ปรับเปลี่ยนหลักสูตรตามขั้นตอนการพัฒนาทางปัญญาและช่วงเวลาการเรียนรู้ที่ละเอียดอ่อน
6. โอกาสสำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศ
 - การใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแปลงงานวิจัยล่าสุดให้เป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติทางการศึกษาที่ดำเนินการได้

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 7: การเพิ่มประสิทธิภาพด้านต้นทุนในการลงทุนด้านการศึกษา (Enhancing Cost-Efficiency in Education Investment)

1. แรงกดดันด้านงบประมาณที่เพิ่มขึ้น
 - รัฐบาลเผชิญกับความท้าทายทางการเงินที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางประชากร และรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - ความต้องการประสิทธิภาพด้านต้นทุนในการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรายจ่ายเพิ่มขึ้นในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาโดยที่ผลลัพธ์ที่วัดได้ เช่น ประสิทธิภาพของนักเรียนไม่ได้พัฒนาตามสัดส่วนที่คาดหวัง
2. ความท้าทายด้านผลผลิตทางการศึกษา
 - การศึกษาต้องใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง ซึ่งแตกต่างจากภาคส่วนสาธารณะอื่น ๆ
 - การทดลองการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ระหว่างการระบาดของ COVID-19 ให้บทเรียนอันมีค่าสำหรับการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. การทบทวนการลงทุนและผลตอบแทน
 - มีการตรวจสอบผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้นท่ามกลางต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นและการปรับปรุงคุณภาพที่หยุดนิ่ง
 - การเปรียบเทียบผลผลิตทางการศึกษาระหว่างประเทศจะให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นหลักการสำคัญ
 - การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตต้องจัดสรรทรัพยากรใหม่ให้กับพื้นที่ที่มีผลกระทบสูง เช่น การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย (ECEC)
 - จำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างรูปแบบการจัดการเงินทุนเพื่อกระจายต้นทุนและผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกันระหว่างบุคคล ธุรกิจ และรัฐบาล
5. การตัดสินใจโดยประเมินจากข้อมูล
 - แนวทางตามหลักฐานมีความสำคัญต่อการพิจารณาลงทุนด้านการศึกษาที่คุ้มค่าที่สุด
 - ช่องว่างข้อมูลที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องในหลายส่วน (เช่น ECEC การฝึกอาชีพศึกษา และการเรียนรู้ของผู้ใหญ่) ขัดขวางการทำงานของรัฐบาลในการประเมินผลกระทบจากการลงทุนและจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
6. โอกาสสำหรับความร่วมมือพหุภาคี
 - ความร่วมมือระหว่างประเทศสามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน การเจรจาเกี่ยวกับนโยบาย และแนวทางแก้ไขร่วมกันเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพด้านต้นทุนในระบบการศึกษา
 - การแบ่งปันข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการจัดการเงินทุนและผลผลิตระหว่างประเทศสามารถส่งเสริมนวัตกรรมในการจัดสรรทรัพยากร

ประเด็นการวิจัยเชิงลึกที่ 8: ขับเคลื่อนการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการศึกษา (Driving Innovation in Education)

1. นวัตกรรมในโลกที่เปลี่ยนแปลง
 - ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา (CERI) ระบุถึงเมกะเทรนด์ระดับโลกที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา และสนับสนุนให้ผู้กำหนดนโยบายพิจารณาจัดอุปสรรคเหล่านี้
 - แม้จะมีแรงกดดันเพิ่มขึ้นต่อระบบการศึกษา แต่การสร้างสรรค์นวัตกรรมยังคงมีความจำเป็นต่อการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปรับปรุงผลลัพธ์
2. อุปสรรคต่อการสร้างนวัตกรรม
 - การต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงมักเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่แน่นอนเกี่ยวกับผู้ได้รับผลประโยชน์จากการปฏิรูป ต้นทุน และความรับผิดชอบ ตลอดจนความกลัวที่จะสูญเสียข้อได้เปรียบในปัจจุบัน

- การปฏิรูปที่มีความเสี่ยงสูงอาจส่งผลกระทบต่อผู้คนนับล้านและต้องพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรอย่างรอบคอบ
3. ตัวอย่างจากการพัฒนานวัตกรรม
- ระบบกระจายอำนาจซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติระดับประเทศแต่ให้หน่วยงานและสถาบันในท้องถิ่นมีอิสระในการปรับตัว สร้างพื้นที่สำหรับการทดลอง
 - การสร้างสรรค์นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการปรับปรุงผลลัพธ์ ประสิทธิภาพของต้นทุน และความเท่าเทียมกัน
4. แนวทางการสร้างนวัตกรรมโดยอิงหลักฐาน
- ระบบความรู้ที่เข้มแข็งซึ่งได้รับข้อมูลจากวิทยาศาสตร์การเรียนรู้ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีความจำเป็นสำหรับการขึ้นนำการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา
 - ระบบต่าง ๆ จะต้องสร้างความสามารถในการเรียนรู้จากการทดลองที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
5. การทำความเข้าใจนวัตกรรมในการศึกษา
- จำเป็นต้องมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับวิธีการเกิดนวัตกรรมในการศึกษา และปัจจัยที่เอื้ออำนวยหรือขัดขวางนวัตกรรมดังกล่าว
 - ความร่วมมือระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญในการแบ่งปันข้อมูลเชิงลึก ค้นหากลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล และเอาชนะอุปสรรคทางการศึกษาร่วมกัน
6. ความร่วมมือระดับโลก
- ความพยายามร่วมกันระหว่างประเทศต่างๆ สามารถเพิ่มความสามารถในการปรับขนาดนวัตกรรมที่มีประสิทธิผล แบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และจัดการกับความท้าทายในระบบ
 - การมีส่วนร่วมของพหุภาคีสนับสนุนการพัฒนานโยบายที่ส่งเสริมการทดลองและนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยการเรียนรู้

สรุปผลการเข้าร่วมการประชุม

คณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาครั้งที่ 111

(111th Session of Center for Educational Research and Innovation Governing Board : CERi)

.....

Harold Hislop ประธานของ CERi ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวันนี้ มุ่งเน้นในเรื่องการกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee: EDPC) และ คณะกรรมการ CERi ไม่ได้เน้นการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินโครงการใดโครงการหนึ่งเป็นการเฉพาะ รวมถึงปรึกษาหารือในประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และขอให้ Andreas Schleicher ซึ่งเป็น Director for Education and Skills ขององค์การโออีซีดีรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ

รายงานความก้าวหน้าในดำเนินงานของ OECD และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องการศึกษาและทักษะ

Andreas Schleicher ซึ่งเป็น Director for Education and Skills ของ OECD ได้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ โดยมีประเด็นสำคัญที่นำเสนอในที่ประชุม ได้แก่

1.1 ในรายงาน Education at a Glance จะมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายงานภาพรวมของสถานการณ์การออกกลางคันในประเทศต่าง ๆ ซึ่งยังพบว่ามีค่าสูงในประเทศในทวีปแอฟริกาใต้ นอกจากนี้ยังพบว่าทักษะที่สำคัญๆ ของผู้เรียนมีความก้าวหน้าไม่มาก รวมถึงตัวเลขในเรื่องการศึกษาและการฝึกอบรมของผู้ใหญ่มีค่าเปลี่ยนแปลงไม่มากนักตั้งแต่ปี 2016-2022 เนื่องจากประชาชนวัยผู้ใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและการฝึกอบรม ดังนั้น ควรสนับสนุนในเรื่อง Micro Credential เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนวัยผู้ใหญ่

1.2 ประเทศที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นของชีวิตเป็นอย่างดีมีแนวโน้มที่การศึกษาจะพัฒนาไปได้อย่างดี เช่น เอสโตเนีย ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ โดยเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีมักจะได้เปรียบในเรื่องนี้ ยกเว้นในประเทศเดนมาร์กที่แม่เด็กที่มาจากครอบครัวที่เสียเปรียบด้านสถานะทางเศรษฐกิจสังคมก็สามารถได้รับการศึกษาที่ดีที่ส่งผลถึงการศึกษาในอนาคตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

1.3 ผลการสำรวจเรื่องทักษะทางอารมณ์และสังคม ของ OECD พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลให้การพัฒนาทักษะของผู้เรียนทั้งทางด้านอารมณ์และสังคมมีความท้าทายมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามพบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศค่อนข้างแตกต่างกัน จึงเป็นประเด็นที่จะต้องทำการศึกษารวมทั้งการศึกษาและการฝึกอบรมครูในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้กับ

ผู้เรียนได้โดยการสร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญในเรื่องทักษะทางด้านอารมณ์และสังคมเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้ฝ่ายต่าง ๆ ให้คุณค่ากับเรื่องดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีทักษะทางด้านอารมณ์และสังคมดี มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จในเชิงเศรษฐกิจและฐานะความเป็นอยู่ในอนาคต ประเด็นที่สำคัญคือ โรงเรียนจะสามารถบูรณาการเรื่องทักษะทางด้านอารมณ์และสังคมเข้าไปในการเรียนการสอนอย่างไร เช่น บางประเทศใช้การพัฒนาผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้การมองโลกในแง่ดี มีความไวใจซึ่งกันและกัน การสอบ PISA ตั้งแต่ ปี 2022 ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาในเรื่องทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น เรื่องอัตลักษณ์ ความสุขในโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นต้น ผลการสอบ PISA ในปี 2022 จากการศึกษาของ OECD พบว่า มีบางประเทศที่มีคะแนนทักษะทางวิชาการสูง แต่พบว่าความสุขในโรงเรียนมีน้อย ในขณะที่บางประเทศ เช่น เดนมาร์กมีทั้งคะแนนทักษะทางวิชาการสูงและผู้เรียนมีความสุขในการเรียน เนื่องจากผู้เรียนรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีสุขภาวะในด้านต่าง ๆ ที่ดีทั้งในเชิงวัตถุและเชิงวัฒนธรรม

1.4 การศึกษาควรให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่จะเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นอย่างมาก การปลูกฝังในเรื่องนี้ต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานที่ชัดเจน ผู้เรียนจะต้องสามารถจัดการการเรียนรู้ของตนเองได้ มีการคิดวิเคราะห์ มีความสามารถในแก้ปัญหา และตั้งคำถามเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมทั้งมี growth mindset นอกจากนี้ การรักในการเรียนรู้ก็เป็นสิ่งสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับเรื่องยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และการมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ นอกจากนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนแล้ว การได้รับการสนับสนุนจากครูและผู้ปกครองก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานและงบประมาณด้านการศึกษาและทักษะระหว่างปี 2023-2024 (Programmes of Work and Budget (PWB) on Education and Skills) ของ CERI

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานและงบประมาณด้านการศึกษาและทักษะในปี 2023 - 2024 ได้แก่

2.1 การทำงานของ CERI มีการจัดตั้งคณะทำงานมากขึ้น เพื่อให้การทำงานที่ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการนโยบายการศึกษาขององค์การโออีซีดีเกิดประสิทธิผลมากขึ้น โดยในบางเรื่องจะต้องมีคณะทำงานร่วมจากคณะกรรมการทั้งสองชุด

2.2 การทำงานของคณะกรรมการให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับการทำงานของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและประเทศสมาชิก มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการนโยบายการศึกษาเพื่อให้ PWB 2025 - 2026 มีความเป็นธรรมชาติ มีการนำนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาใช้ในกระบวนการจัดทำงบประมาณ เช่น Ideas of Incubator นอกจากนี้ คณะกรรมการจะต้องให้ความเห็นเกี่ยวกับ PWB 2027 - 2028 ด้วย

2.3 ขั้นตอนสำคัญในการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ของคณะกรรมการ CERI ได้แก่ การสำรวจความคิดเห็นจากผู้แทนประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุม EDPC และการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ โดยการทำงานของคณะทำงานจะดำเนินงานในประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) กำหนดยุทธศาสตร์ให้สัมพันธ์กับโครงการของ EDPC 2) สนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของ EDPC และ CERI โดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่เป็นสเกลขนาดใหญ่ 3) การจัดสรรและการลงทุนทางด้านทรัพยากรทางการศึกษาที่ต้องมีความสอดคล้องกันกับการทำงานของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ 4) ให้ความสำคัญกับโครงการที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง และมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์เป็นสำคัญ 5) มุ่งเน้นโครงการทางด้านเศรษฐศาสตร์และนวัตกรรม รวมถึงการนำไปสู่การปฏิบัติ

2.4 การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ คำนึงถึงยุทธศาสตร์การทำงานที่สอดคล้องกันระหว่างคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จากการทดสอบ PIACC การทดสอบ TALIS การทดสอบ PISA รวมทั้งการทำงานของคณะกรรมการ EDPC ที่จะต้องมีการปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่อง มีการประสานการทำงานระหว่างคณะทำงานชุดต่าง ๆ และผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ

2.5 การทำงานของ CERI มุ่งเน้นงานวิจัยเชิงนโยบาย เป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบในเรื่องนโยบายและระบบการศึกษา รวมทั้งอาจมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อนำเสนอแนะนโยบายเพื่อมีข้อมูลที่เป็นระบบมากขึ้น

การดำเนินงานและงบประมาณด้านการศึกษาและทักษะ (Programmes of Work and Budget on Education and Skills) ของ CERI ในปี 2023 -2026 : การประเมินโครงการและผลลัพธ์จากการดำเนินงาน

3.1 การทำงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับ PWB 2025-2026 เริ่มจากการพิจารณารายงานความก้าวหน้าของ PWB 2023-2024 และคณะกรรมการได้ดำเนินการในประเด็นที่สำคัญได้แก่ 1) การให้ความคิดเห็นต่อ (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ 2) กำหนดทิศทางการดำเนินงานที่มุ่งเน้นในเรื่อง AI 3) กำหนดแผนการดำเนินงานในแต่ละโครงการสำหรับโครงการ PWB 2025-26 โดยทุกโครงการจะเริ่มดำเนินการใน Biennial ถัดไปที่จะเริ่มในปี 2025 4) คณะกรรมการ CERI เสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการฯ EDPC

3.2 สำหรับการจัดทำรายงาน Education at a Glance ในปี 2024 ได้ดำเนินการในขั้นตอนสำคัญ ๆ ได้แก่ การจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา การจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญที่จะวางแผนการดำเนินงานในอนาคต การระบุแนวโน้ม ทิศทางที่สำคัญ การออกแบบเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานในอนาคต สำหรับขั้นตอนต่อไปสำหรับ PWB 2025-2026 คือ การนำเสนอประเด็นสำคัญสำหรับรายงานที่เผยแพร่ การทำ Future Labs และการทำงานของ Education Foresight Community

3.3 ประเด็นสำคัญสำหรับการศึกษาวิจัยปี 2025 นอกจากเรื่อง AI แล้ว ยังมีประเด็นเกี่ยวกับเรื่องทักษะในอนาคต ความร่วมมือในเรื่องสุขภาพของผู้เรียนที่เป็นเด็กและเยาวชน ข้อมูลที่ทันสมัย อนาคตของการเรียนการสอนและวิชาชีพครู การส่งเสริมในเรื่องผลกระทบที่เกิดจากการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งต้องการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลผลิตของงานที่กำหนดไว้ การจัดทำ (ร่าง) รายงาน การให้มุมมองในเชิงนโยบายและการจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการเรื่องการสำรวจในเรื่องทักษะทางอารมณ์มากกว่า 30 ประเทศให้ความสำคัญกับเรื่องการข้อมูล การประเมินเกี่ยวกับเรื่องความเห็นอกเห็นใจ การส่งเสริมให้ครูสอนในเรื่องความเห็นอกเห็นใจ โดยมีประเด็นเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น การใช้ AI และสื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย

3.5 การส่งเสริมในเรื่องผลกระทบในวงกว้างของการวิจัยทางการศึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องการส่งเสริมให้มีการสื่อสารระหว่างผู้จัดทำนโยบายและครูให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของการวิจัยที่ให้นักเรียน ครู/สหภาพครูเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมในเรื่องวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

ปัจจัยนำเข้าของโครงการใหม่สำหรับแผนงานและงบประมาณปี 2025 – 2026

: ความคล่องตัวและนวัตกรรมในการทำงาน

4.1 การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของคณะกรรมการให้ความสำคัญกับระยะเริ่มต้นของการดำเนินโครงการ การมีระเบียบวิธีวิจัยที่น่าเชื่อถือ การกำกับติดตามการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องจนครบวงจรของการประเมิน การศึกษาแนวโน้มในประเด็นสำคัญทางการศึกษา เช่น เรื่อง วิชาชีพรุ้ในโลกรุ้ใหม่ และอนาคตของการสอน เป็นต้น

4.2 วัตถุประสงค์สำคัญของการทำงานคือเพื่อให้การออกแบบโครงการมีกรอบการทำงานที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัวมากขึ้น มีการริเริ่มประเด็นวิจัยใหม่ๆ มีนวัตกรรมและระเบียบวิธีวิจัยใหม่ ๆ ทำให้การทำงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้นด้วยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยโครงการที่นำเสนอจะมีประเด็นสำคัญทั้งในเรื่องสุขภาวะของผู้เรียนและการใช้สื่อดิจิทัลต่าง ๆ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ระบบการศึกษาที่คล่องตัวและสามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

4.3 ผู้แทนในที่ประชุม ได้นำเสนอแนวคิด/โครงการสำคัญที่จะดำเนินการ ได้แก่

1) โครงการที่ 1: *การใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ AI สำหรับการศึกษาที่เป็นสเกลขนาดใหญ่* การพัฒนาการศึกษาโดยใช้โมเดลที่พัฒนาจาก AI จะทำให้ได้สารสนเทศที่สามารถประเมินความสามารถในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้หลายด้าน ทั้งสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้ในปัจจุบันและสิ่งที่คาดว่าจะทำได้ในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามยังมีบางเรื่อง AI ไม่สามารถทำได้ เช่น การแปลความหมายของคะแนนที่นักเรียนได้รับ วิธีเลือกวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน เป็นต้น

2) โครงการที่ 2: *การพัฒนาคุณลักษณะของครูที่ควรจะเป็นในอนาคต (Teacher Identity)* การดำเนินโครงการจะมีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพรุ้ในระยะยาว ความหลากหลายของวิธีการสอนและการทำงานในอนาคตที่จะต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานค่อนข้างสูง ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการนำ AI มาใช้ในการสอน ซึ่งการสอนของครูจะต้องเปลี่ยนแปลงไป ต้องมีการสนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งโครงการวิจัยจะเป็นการวิจัยในระดับนานาชาติ

3) โครงการที่ 3: *การศึกษาต่อเมืองของครู* การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความต้องการในเรื่องความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางการศึกษาและความต้องการในการพัฒนาทักษะทางด้านสังคมที่เพิ่มขึ้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพรุ้ ต้องมีการช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้สามารถทำงานได้ตามวิชาชีพรุ้ของตน จากการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาในบางประเทศพบปัญหาในเรื่องการขาดแคลนครูซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางเชิงนโยบายและการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เช่น

การส่งเสริมศักยภาพของครูในด้านต่าง ๆ การเรียนรู้จากเพื่อนในวิชาชีพ การจัดระบบต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอน

4) โครงการที่ 4 : การใช้ AI เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน การใช้ประโยชน์จาก AI สำหรับสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในโลกยุคปัจจุบัน โดยสามารถใช้ AI ออกแบบแบบฝึกหัดต่าง ๆ ตามระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่ครูสามารถเข้าถึงคลังข้อสอบขนาดใหญ่ที่ใช้ทดสอบผู้เรียน และ ใช้ AI เพื่อเลือกแบบทดสอบที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับผลการทดสอบ ซึ่งสามารถนำ AI มาเป็นช่วยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับผู้เรียนที่ต้องการเรียนเสริมความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วย

การทบทวนโครงการในเรื่องการประเมินทางด้านทักษะทางอารมณ์และสังคม : บทเรียนและผลที่ได้

ประเด็นสำคัญสำหรับการทบทวนโครงการเรื่องการพัฒนาทักษะทางด้านอารมณ์และสังคมของผู้เรียน ที่ต้องดำเนินการในปีนี้ได้แก่ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาแบบสำรวจทั้งจากเอกสารรายงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนโยบาย การประเมินคุณลักษณะ เช่น เรื่อง Empathy ทั้งนี้ เอกสารรายงานประกอบไปด้วยประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการพัฒนาทักษะทางด้านอารมณ์และสังคมของผู้เรียน ทั้งในเรื่องผลกระทบจากเทคโนโลยีต่อผู้เรียนทั้งในเรื่องผลลัพธ์ทางการเรียนรู้เชิงวิชาการ และการทำงานในอนาคตเมื่อเข้าสู่วัยแรงงาน

นอกจากนี้ ในการดำเนินงานโครงการยังมีการพัฒนาแบบวัดเพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย โดยพยายามลดข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านอารมณ์และสังคมให้กับผู้เรียนในประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการ

แผนการดำเนินงานสำหรับการจัดทำรายงาน Education Outlook

6.1 โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ AI มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับการศึกษาของประเทศต่าง ๆ โดยนำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ในเรื่องดิจิทัลทางการศึกษาในรายงาน Education Outlook ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดเรียนการสอน การเปลี่ยนผ่านทางด้านดิจิทัล นอกจากนี้ ยังนำเสนอข้อริเริ่มใหม่ ๆ การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัลทางการศึกษาและประเด็นสำคัญอื่น ๆ ให้มากขึ้นด้วย

6.2 การดำเนินโครงการทางด้าน AI มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานถึงประมาณ 4,000 คน มีคณะทำงาน ที่ดูแลในประเด็นต่าง ๆ อย่างเช่น เรื่อง Generative AI สำหรับการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ ซึ่งเกี่ยวข้องทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระดับโรงเรียน โดยประเด็นสำคัญสำหรับรายงาน Digital Education Outlook 2025 จะเป็นเรื่อง Generative AI in Education

6.3 การศึกษาควรให้ความสำคัญกับเรื่อง Generative AI เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะ/สมรรถนะที่เป็น transversal competency ได้ ซึ่งได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และความร่วมมือระหว่างบุคคล เป็นต้น นอกจากนี้ Generative AI ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยครูในเรื่องการเรียนการสอน เพราะเป็นระบบที่สามารถปรับการเรียนรู้อตามความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถกำหนดทิศทางในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ (self-regulated learning) รวมทั้ง AI สามารถเป็นเครื่องมือเสริมพิเศษที่จะช่วยในเรื่องการประเมินและการสอนตามหลักสูตร และประเด็นสุดท้ายคือ Generative AI เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยในเรื่องการบริหารจัดการ ทั้งในเรื่องการแสดงผล การรวบรวมข้อมูล รวมถึงการแก้ปัญหาในเรื่องความวิตกกังวลของนักเรียน และสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนในเรื่องสุขภาวะต่าง ๆ ได้

6.4 ในปัจจุบันพบว่าสื่อและเครื่องมือทางดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาไปในทางบวกได้ เช่น การส่งเสริมในเรื่องความตระหนักในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจากข้อมูลในบางประเทศพบว่า สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการนำ AI มาใช้ก็จะมีผู้เรียนสนใจเข้าไปเรียนสูงกว่าที่อื่นด้วย AI มีส่วนสำคัญในการลดความแตกต่างทางสังคม ทั้งภายในและระหว่างกลุ่มคน ครอบคลุมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจถ้าสถานศึกษาดำเนินการในเรื่องนี้ การนำดิจิทัลทางการศึกษามาใช้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะแรกในปี 2021 มีการศึกษาถึงสภาพปัจจุบันในเรื่องดิจิทัลทางการศึกษา ปี 2023 ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางดิจิทัล ปี 2026 คาดว่าจะนำเครื่องมือทางดิจิทัลมาใช้ทั้งระบบการศึกษา

6.5 ที่ประชุมได้ร่วมแสดงความคิดเห็นถึงประเด็นสำคัญที่ควรขับเคลื่อน ได้แก่ 1) การศึกษาเพื่อความยั่งยืนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งควรให้ความสำคัญในเรื่องการคิดวิเคราะห์ ซึ่งควรจะทำงานวิจัยที่เป็นสเกลขนาดใหญ่ 2) ควรให้ความสำคัญในเรื่อง AI เพราะทั้งในระดับรัฐบาลและประเทศให้ความสำคัญในเรื่องนี้

ในบางประเทศกว่าร้อยละ 80 ของโรงเรียน นำ AI ไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา รวมทั้งในระดับครอบครัวด้วย ซึ่งควรพัฒนาระบบการศึกษาที่ช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะข้อมูลที่น่ามาใช้เชิงวิชาการ การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ และ Peer Learning ควรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ควรละเลยในเรื่องผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นทางสังคม 3) ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องบทบาทของครู ภาวะผู้นำ การสนับสนุนทรัพยากรและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7. ความคืบหน้าการใช้ปัญญาประดิษฐ์และทักษะในอนาคต

ในปัจจุบัน AI ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการนำมาใช้ประโยชน์ในระบบต่าง ๆ ของการศึกษา ได้แก่

7.1 AI สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การเชื่อมโยงในเรื่องการใช้ประโยชน์จาก AI กับการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะแรงงาน การจัดทำนโยบายทางการศึกษาสำหรับประชากรในวัยแรงงาน

7.2 การดำเนินโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ AI มีหลายมิติที่จะต้องพิจารณาทั้งในมุมมองทางด้านนโยบาย ผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียน การนำ AI มาใช้ประโยชน์สำหรับครูและนักเรียน เป็นต้น

7.3 ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ประโยชน์เพิ่มเติมทางการศึกษาว่าควรจะดำเนินการไปในทิศทางใด จึงจะสร้างผลกระทบในทางบวกในวงกว้างมากขึ้น

7.4 การนำ AI มาใช้ในการพัฒนาเรื่องความรู้พื้นฐาน และทักษะของแรงงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญซึ่งจะต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาหลักสูตร เป็นประเด็นสำคัญที่จำต้องดำเนินการใน Biennium ถัดไป ซึ่งมี 3 เสาหลัก ในการพิจารณา รวมทั้งการใช้ประโยชน์จาก AI ในการเรียนรู้นอกชั้นเรียน ซึ่งอาจจะต้องมีการทำโครงการนำร่องในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ การใช้ประโยชน์จาก AI ควรนอกเหนือจากการได้รับความรู้พื้นฐาน แต่ควรเป็นลักษณะของการทำงานที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เช่น การนำ AI มาสนับสนุนในเรื่องการจัดทำหลักสูตรเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

7.5 การพัฒนาการศึกษาในยุค AI มีความต้องการในเรื่องทักษะเชิงคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น เพราะโลกมีระดับความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น AI จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ดังนั้น AI เพื่อการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญทั้งในประเด็นเกี่ยวกับครู ระบบการศึกษา ตลาดแรงงาน หลักสูตร เป้าหมายของการเรียน ดังนั้นต้องมาพิจารณาว่าจะใช้เทคโนโลยีไปสนับสนุนในเรื่องใด ตัวชีวิตที่ใช้ต้องเป็นตัวชีวิตที่เป็นประโยชน์ รวมถึงประโยชน์ของ Chat GPTซึ่งจะทำให้เกิดความก้าวหน้าในประเด็นต่าง ๆ มากขึ้น

8. ความคืบหน้ารายงาน Education at a Glance

8.1 รายงาน Education at a Glance 2024 ให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางการศึกษา การจัดทำรายงานฯ ได้มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจำนวนถึง 17 ครั้ง รวมถึงมีการประชุมระดับรัฐมนตรี ซึ่งมีรัฐมนตรีจาก 6 ประเทศเข้าร่วม จากผลการสำรวจพบว่ารายงาน Education at a Glance ถูกนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการทำงานมากถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ถือว่าเป็นรายงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน สำหรับการจัดทำรายงานฉบับปัจจุบัน ขณะนี้อยู่ในระหว่างการปรับแก้โครงสร้างรายงาน การนำเสนอตัวชี้วัดใหม่ๆ ในระดับ micro level ระดับสถาบัน เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาคและความเป็นธรรมทางการศึกษา การขาดแคลนครู เป็นต้น

8.2 สำหรับประเด็นในรายงาน Education at a Glance 2026 ได้มีการปรึกษาหารือกับทีมที่ปรึกษาจากประเทศต่าง ๆ และ OECD Secretary โดยมีกว่า 12 ประเทศได้เสนอประเด็นต่าง ๆ ถึง 29 ประเด็น อาทิ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรสำหรับการศึกษาในระบบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การขาดแคลนครู ในการดำเนินงานมีคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานคือ INES ซึ่งจะมีการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารของ CERI พิจารณาและคัดเลือกต่อไป นอกจากนี้ในปี 2026-2027 จะมีการพิจารณาตัวชี้วัดใหม่ ๆ เช่น ข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนขนาดเล็ก การขาดแคลนครู ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานจะเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในระยะยาว

8.3 แผนการดำเนินงานสำหรับ ปี 2025 จะรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เหลือ เก็บรวบรวมข้อมูลในสถาบันอุดมศึกษา ข้อมูลเรื่องการขาดแคลนครู ข้อมูลจากผลการสำรวจ PIAAC รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของงานดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลเรื่อง AI

8.4 แนวทางในการดำเนินงานเพื่อจัดทำรายงาน Education at a Glance จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เปรียบเทียบระบบการศึกษาของประเทศนั้น ๆ ในระดับนานาชาติ การมีข้อมูลที่ถูกต้องจะเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ การเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

8.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลจะให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพของข้อมูล โดยจะมีการจัดประชุมและสนับสนุนความร่วมมือในการดำเนินงานต่าง ๆ กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงาน

.....

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายธฤติ ประสานสอน	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.นิติ นาชิต	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.ภูมิพัทธ์ เรืองแห่	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
นายวีระพงษ์ อุ่เจริญ	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
ดร. ศศิรัศม์ วีระไวทยะ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

รายชื่อคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์	เลขาธิการสภาการศึกษา
นายวีระพงษ์ อุ่เจริญ	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
ดร. ศศิรัศม์ วีระไวทยะ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

ผู้แปลและรวบรวมข้อมูล

ดร. สายรุ้ง แสงแจ้ง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์
นางสาวอรวิภา รุ่มโรย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
	กลุ่มนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300